

Posztpetőfi Sándor

BÁBUK URA

Aki keres, az talál. Így keresett és így talált az a régészekből, antropológusokból és kazánkovácsokból álló csontbrigád, amely 1989. július 16-án jelentette be, hogy Szibériában, a burjátföldi Barguzin temetőjében megtalálta Petőfi Sándor sírját. Kevesen tudják, hogy a sírban talált Petőfi-korpusz nyomán kisvártatva újabb expedíció indult, ezúttal azonban a szibériai Petőfi – e Petőfi utáni Petőfi, azaz Posztpetőfi – feltételezett kéziratos korpuszának módszeres keresésére és megtalálására. A feltételezés, hogy ha csontok maradhettek a költő után, kéziratoknak is maradniuk kellett, helyesnek bizonyult. Így tárult fel az a mind ez ideig teljességgel ismeretlen szövegkorpusz – a *corpus Petyofiensis* –, amelyet most Szilágyi Ákos gondozásában és előszavával adunk közre. A barguzini talált Petőfi földi maradványait 2015. július 17-én helyezték örök nyugalomra a Fiumei úti sírkert 58-as parcellájában. Most, hogy e földi maradványok végre magyar földben nyughatnak, legfőbb ideje, hogy az égi maradványok, vagyis a páratlan kéziratos hagyaték is visszakerüljön a magyar irodalom szent humuszába, ahonnan vétetett.

Posztpetőfi Sándor
BÁBUK URA

X 255039

Összes barguzini versek és magyarnóták

Szilágyi Ákos gyűjtése

Noran Libro
Budapest, 2017

X 255039

A szerző tolmácsolásában a kötet verseinek hangzó változata itt található:

http://szilagyiakos.hu/hangzo_anyagok.html

SZTE Klebelsberg Könyvtár

J001196409

A hangfelvételt 2017 márciusában Lévai Viktor készítette

A borító Orlai Petrich Soma Petőfi Mezőberényben című festménye alapján készült.

Minden jog fenntartva

ISBN 978-615-5667-58-9

© Szilágyi Ákos, 2017

© Noran Libro Kiadó, 2017

X 255039

TALÁLT PETŐFI, *avagy a lappangó korpusz*

Aki keres, az talál. Mert bármit találjon is, nem lehet, hogy ne azt találja, amit keres. Persze, csak ha nem ímmel-ámmal; tessék-lássék keres, hanem igazán, szívvel-lélekkel. Úgy keres, ahogy nem keresett még senki. Ahogy a múlt század jókedvűen rendszert váltó éveiben – a '80-as évek végén – a Megamorv-Petőfi Bizottság által indított expedíció keresett. És talált. A régészekből, antropológusokból és kazánkovácsokból álló kutatócsoport 1989. július 16-án jelentette be, hogy Szibériában, a burjátföldi Barguzin temetőjében megtalálta Petőfi Sándor sírját. Hogyne találta volna meg, ha egyszer itt kereste! A megtalált sírban nyugvó csontok *azonosítása* Petőfi földi maradványaiként már gyerekszám volt.

Korunk a keresések kora. Mindenki állandóan mindent keres. Mindenkinek saját keresője van. Elég a világ ez idő szerint legnagyobb keresőjére, a Google-ra utalni: az ember csak beüti a keresőbe, amit keres, és csak úgy dőlnek a találatok. Ma már senkinek nem kell elmennie Barguzinig csontokért vagy kéziratokért, elég beütnie a keresőjébe a „Posztpetőfi Sándor” nevet, és meg fogja találni őt. A megtalálásnak azonban ez csupán technikája. A megtalálás művészete (*ars inveniendi*) több ennél, mert egyrészt a ki- és feltalálás művészete is. *Megtalálta, kitalálta, feltalálta.* A megtalált barguzini sír Petőfije egyben a kitalált és feltalált Petőfi.

A megtalált csontok azonosítása Petőfi földi maradványaival ugyanazon az elven alapul, mint a megtalált kéziratok Petőfi-versekként azonosítása. Az azonosításnak sokféle módszere van, de a legősibb, melynek emlékét valamiképp minden azonosítási eljárás őrzi – a mágikus azonosítás. Még a logikai és matematikai azonosítás sem képez kivételt ez alól, a hatósági azonosításról nem is beszélve. Mindenki ismeri az azonosításban rejlő bénító vagy felszabadító varázs-

latot, aki állt már ilyen-olyan hatóságok előtt, amikor *személyében valamiként* azonosították: nőként, férfiként, adóalanyként, választópolgárként, idegenként, turistaként, hajléktalanként, munkanélküliként, bűnözőként és így tovább. A végső azonosítás: a személynek testi maradványaival való azonosítása. Az a személy, akinek nincsenek testi maradványai – nem maradtak meg vagy eltűntek –, *azonosíthatatlanná* válik. Kiszabadul a mágikus kötelékből. Túllendül a fizikai lét adottságain. Megfoghatatlanná válik az azonosítását végző hatóságok számára. Bottal üthetik személye nyomát. És olykor ütik is, ha mást már nem tehetnek. Addig ütik, míg meg nem találják. Akkor aztán nekilátnak, hogy kiszedjék belőle az igazságot, vallomásra bírják csontjait, lakóhelyét, tárgyait, ujjlenyomatát, hogy ennek alapján azonosítsák őt. Így veszi kezdetét a koncepció eljárás: a Per. Ez az eljárás azonban csak arra jó, hogy a pusztá látszatot ragadja meg, fűlelje le, csípje nyakon. A hatalomnak azonban másra nincs is szüksége. A hatalom tudvalévőleg látszattal táplálkozik, hiszen látszat ő maga is. A szellemi személy perbefoghatatlan. Nem azonosítható semmilyen külső hatalom, semmilyen Másik számára semmivel. Egyes-egyedül önmagával azonos, pontosabban azzal a sok-sok minden-nel, amit ő maga vesz fel magába szellemi létezése kívülről lezárhatatlan folyamatában, mert ezt még a halál sem zárhatja le. Belülről nézve pedig nincs halál. A szellemi személyre semmiféle identitást nem lehet ráparancsolni. Az erőszak tehetetlen vele szemben. Akkor is az – és talán kiváltképpen akkor –, ha fizikailag, mint valami tárgyat, megsemmisíti. A szellemi személy a maga ura. Ezen a ponton természetesen megáll a tudomány. Megáll a józan ész: leteszi az ásót, a kapát, a csákányt és a kalapácsot. A tudomány csak azonosítható tényekkel foglalkozik, azonosíthatatlan – tehát tudománytalan és észszerűtlen – lényekkel nem. Azok az ő számára fantazmák csupán. Szalmakutyák. És csakugyan: Barguzin síri világából nem azonosíthatatlan fantomokat, hanem

azonosítható csontokat – tényeket! – hozott felszínre a tudomány, úgyhogy hagyjuk is a segesvári Petőfi-fantazmákat másra, maradjunk a szigorú barguzini tényeknél.

A mágikus azonosítás vallási varázstól megszabadított tudományos módszerét *tulajdonításnak* nevezzük. A Barguzinban talált Petőfi esetében ez a következőt jelentette: abból a nem-tudományos, mert cáfolhatatlan tényből kiindulva, hogy Petőfinak *voltak csontjai*, volt *testi valója*, végtére nem kísértet, hanem hús-vér ember volt egykoron, a tudósok – minden más lehetőség alapos mérlegelésével és tudományosan megindokolt kizárásával – arra a következtetésre jutottak, hogy a Petőfi sírjában talált csontok *Petőfi csontjai* („ezek – azok”). Csak a tulajdonítás igaz örömet nem ismerő, a tényekre vak magyar irodalomtörténészek, akadémikusok, hivatásos Petőfi-kutatók fanyalogtak: kötötték a tények ebét Petőfi addig ismert életrajzának karójához. Hát az addig ismeretlen barguzini életrajz tényeivel mi lesz, kutyafajzatok?! Sose hallottatok még Jorge Luis Borges Pierre Ménard-járól, aki – dacolva az irodalmi tényekkel – újraszerezte Cervantes *Don Quijotéját*, s ily módon annak új, másik szerzője lett, noha Ménard regénye egy köztöszóban sem tér el Cervantes *Don Quijotéjától*. Hát mért ne lehetne az új tények – sírok, csontok, szövegek – ismeretében újraszerezni egy költő, egy *irodalmi névalak* életét vagy életének igaz legendáját, ha ehhez megvan bennünk a kellő tudományos bátorság és a szellemi tetterő? Borges azt tartja Ménard döntő érdemének, hogy a *téves tulajdonítások* technikájának felfedezésével olyan varázsszöveget adott a kezünkbe, amely mindenkor alkalmas a klasszikusok bágyadt szellemének felfrissítésére, a holt remekművek feltámasztására: „Ez a technika – írja elbeszélésében Luis Borges – a legnyugalmasabb könyveket is kalandokkal telíti. Louis-Ferdinand Céline-nek vagy James Joyce-nak tulajdonítani az *Imitatio Christi* (Kempis Tamás művét – Sz. Á.), vajon nem elegendő felfrissítése-e ezeknek a bágyadt

szellemeknek?” Borges, az elbeszélő azonban számításán kívül hagyja, hogy a téves – hozzátenném: filológiaiilag és nem ontológiaiilag téves! – tulajdonítások technikájával kétféle művelet hajtható végre. Az egyik esetben, és ez az, amiről ő beszél, klasszikus szerzők klasszikus szövegeit tulajdonítjuk kortárs szerzőknek, a másik esetben viszont, és ez az, amiről én beszélek, kortárs műveket, netán más szerzői nevek alatt már publikált vagy még teljességgel publikálatlan szövegeket tulajdonítunk klasszikus szerzőknek, pontosan úgy, ahogy sírt és csontokat, vagyis második életet és második halált tulajdonítottak a borgeses módszer barguzini úttörői Petőfi-nek. Végére a kéziratárak is temető és a kiadatlan kéziratok is csontok, bárha szellemi csontok, szellemi maradványok, és – mi tagadás – gyakran éppen akkora is körülöttük a tülekedés és a marakodás, mint az igazi csontok – az ereklyecsontok – körül.

A barguzini csontbrigád tehát keresett és mert keresett – talált. A tulajdonítás tudományos varázseszközével a sírban talált Petőfi-korpusz nyomán azonban kisvártatva újabb expedíció indult, immár a *szibériai Petőfi – e Petőfi utáni Petőfi, azaz Posztpetőfi* – kéziratok korpuszána módszeres keresésére és megtalálására. A feltételezés, hogy ha csontok maradhattak a költő után, kéziratoknak is maradniuk kellett, kézenfekvő volt. Ép ésszel senki nem gondolhatta, hogy a költő, aki 1849-ig valósággal ontotta magából a verseket, fogságba esvén megkukult, miként a kalickába zárt kínai tücsök kukul meg, abbahagyva a folytonos ciripelést, ha éjnek évadján idegen lopózik a házba, a hirtelen beállt csenddel riasztva fel az ott alvókat. Riadalom, felbolydulás persze így is volt elég a Haza házában, amikor 1849-ben, a szabadságharc bukása és a költő – most már tudjuk: vélelmezett – segesvári halála után valóban beállt a csend, a múzsa hirtelen elhallgatott, annyira hirtelen, hogy az így támadt irodalmi vákuumot álpetőfik egész serege igyekezett betölteni hazafias klapanációival – mindhiába. Ki tudhatta volna akkor

még, hogy Petőfinek esze ágában sem volt elhallgatni, csak más helyen és más időben énekelt tovább?

Az persze könnyen elképzelhető lett volna, hogy a segesvári csatában a költő identitására mért nagy erejű csapás, vagy más trauma emlékezetkiesést, identitásvesztést okozhatott, odáig menően, hogy a költő végül azt sem tudta már, fiú-e vagy lány, legény-e vagy menyecske, hús-vér költő-e vagy csonthuszár, félig szlovák, félig szerb vagy tán egészen magyar. Mondom, mindez elképzelhető volt mindaddig, amíg e túlfeszített képzeletjátékot szerte nem foszlatták a makacs tények. Mindenekelőtt az a tény, hogy a sírból felhozott csontkoponyán a szakavatott antropológus- és régészcsoporthoz a leggondosabb vizsgálat után sem talált külsérelmi nyomokat. Másodszor pedig – az előbbi ténnyel teljes összhangban – annak az eleddig ismeretlen szövegkorpusznak – *corpus Petyofiensis* – a sarkalatos ténye, amelyre a már említett második irodalmi expedíció talált rá kitartó keresés után. A kéziratok a legkülönbébb szibériai és transzszibériai *lelőhelyekről* kerültek elő: részben Alekszandr Petyofi (magyarán: Posztpetőfi Sándor) kései burját, mordvin, cseremisiz és szkita leszármazottai őrizték meg kegyeletből ezeket az ő számukra tökéletesen érthetetlen, mindazonáltal szent családi ereklyeként tisztelt szövegeket, részben a cári Ohrana, a szovjet Cseka, az NKVD és a Katorga i Gulag nemrég megnyitott archívumaiban maradtak fenn – többnyire a feljelentésekhez csatolt hiteles másolatok formájában.

Nem állítom, hogy az 1990-es évektől kezdődően szívós kereséssel feltalált második Petőfi-életmű jelenleg már a maga teljességében áll előttünk, nagyon is lehetséges, hogy ez még csak a jéghegy csúcsa, azt viszont igenis állítom, hogy a versek java része, köztük számos dal, magyarnóták, alkalmi versek és egy hősköltemény-paródia majdnem teljes szövege (a dalbetétekkel együtt!) egységes korpuszt alkotnak, amelyből egy új, de összetéveszthetetlenül Petőfi utáni Petőfi (*Posztpetőfi*) fantasztikus szerzői alakja

bontakozik ki előttünk, hála a régészet, az antropológia és a borgei filológia keresve-találó módszerének. Ez az a pont, ahol e sorok írójának töredelmesen be kell vallania, hogy amíg a megtalált versek szerzőségét nem sikerült teljes bizonyossággal tisztázni – a rátalálás túlárado örömeiben –, egyszer-egyszer saját szerzői neve alatt adta közre Posztpetőfi Sándor egy-némely versét és magyarnótáját, de nem azért, hogy elorozza őket jogos szerzőjüktől, hanem hogy addig is hozzáférhetővé tegye szövegüket a köz számára, amíg tisztázódik a teljes filológiai igazság, és a lappangó életmű Posztpetőfi saját szerzői neve alatt térhet haza. Mea culpa, mea maxima culpa!

Szibériai és transzszibériai gyűjtőmunkám során 25 olyan jellegzetességet találtam, amelyek meggyőzően bizonyítják, hogy az életmű ez idáig lappangó barguzini korpusza kétséget kizáróan Petőfi-korpusz (*corpus bargusiensis*), és most csak azért nem fogom pontról pontra felsorolni őket, mert egyrészt ezt megtettem már a vorkutai Transzszibériai Szkita (*Szittyja*) Akadémiának (*Transzibirszkaja Szkitfszka-ja Akagyémija*) benyújtott disszertációmban („*Petyofi – eto nase vszjo.*” *A barguzini Petőfi hazatalálása*. Vorkuta, Transz-szkifi, 2010. 623. oldal), másrészt nem

¹ Az orosz köztudatban meghonosodott formula – „Пушкин – это наше всё” („Puskin – eto nase vszjo”) –, amelyet disszertációm címében talán böcsánatos merészséggel, mindenestre híven a magyar igazsághoz Petőfi nevére írtam át, közelítőleg ezt jelenti: „Puskin/Petőfi – a mi egyetlen kincsünk, egyetlen közös javunk, mindenünk, amink van”. Egyszerűbben: „Puskin/Petőfi a mi mindenünk.” Ez a „minden” messzemenően összefügg Puskin sokat (ám Petőfi sajnos alig) taglalt próteuszi alkatával. Már Gogol kiemeli, hogy Puskin vég nélkül képes változtatni alakját és teljesen fel tud oldódni abban, amiről ír, ellentétben Goethével, aki „a költők Próteusza, aki a természet és a tudományok világából mindent fel akar ölelni, már e tudományos törekvéssel megmutatva saját személyiségét... Az összes orosz költő... megőrizte a személyiségét. Csak Puskinnál nem látható ez. (...) Próbálja csak valaki megtalálni benne az emberi tulajdonságait! Helyette egy

szeretném megfosztani a magyar olvasót a tulajdonító rátalálás spontán örömétől. Maradok tehát e rövid bevezetésben a Bajkál-tó mellett *talált Petőfi* ma még nagyon töredékes, de mindinkább összeálló *utóélet-rajzá*nak tényeinél.

Az első és legmasszívabb tény: a talált Petőfi neve és életkora, e kettő ugyanis nem választható el egymástól. A sírfára vésett halálozási dátum jóhiszemű, de – mint azt beható amerikai laboratóriumi vizsgálatok bizonyították – téves olvasaton alapul: 1823–1856. A sírt feltáró és a csontokat azonosító tudósok az emberi élet átlagos időtartamából kiindulva – érthető módon – elképzelni sem tudták és merték a valóságot: az elhalálozás helyes dátuma ugyanis 1956! Nézzünk szembe a ténnyel: Posztpetőfi Sándor a híres kaukázusi akszakálokat is megsegyenítő magas életkort ért meg. Márpedig éppen e magas életkor adja meg a barguzini sírban talált állítólagos „női csontváz” rejtélyéhez a kulcsot. Miután több DNS-teszt is azt mutatta ki, hogy a csontváz nőtől származik, sokan pusztán a DNS-vizsgálatokra hagyatkozva próbálták letagadni az égről a napot – elvitatni a csontvázat Petőfitől. A rejtély azonban tüstént feloldódik, ha az elhalálozás valóságos dátumát, tehát a csontváz valóságos életkorát tartjuk szem előtt. Ma már köztudomású, hogy a korosodó férfiakon andropauzájuk (a férfiklimax) idején nőies vonások ütköznek ki (ahogyan a nőknél meg a menopauza idején férfias vonások), ami a tesztoszteron

csodálatos alakra bukkan, aki mindenre választ talál. (...). És milyen pontosak a szavai, milyen éles a hallása! Érezni és látni lehet a föld, az idő és a nép illatát és színét. Spanyolországban igazi spanyol, Görögországban görög, a Kaukázusban szabad hegylakó.” (Nyikolaj Gogol, *Miben áll végül is az orosz költészet lényege, és mi a legfőbb sajátossága?* [1847], In: Ny. G.: *Válogatás barátaimmal folytatott levelezéséből*. Európa, Budapest, 1996, 242–245. l.) *Mindent – a szerző mint báb és bábu alkotásontológiai kérdése kapcsán – behatóan tárgyalom disszertációm Posztpetőfi proteuszisága: bábu, báb és bábszínház* című VIII. fejezetében (In: Nyikolaj Gogol: I. m. 231–156. l.)

képzéséért felelős progeszteron csökkenésére és az ösztrogén növekedésére vezethető vissza. Képzeltető, milyen fokot érhet el az elnőiesedés egy száz év fölötti férfi esetében! Könnyen keletkezhet az a benyomás, hogy az illető valósággal nemet cserélt és átváltozott nővé. A DNS-tesztek ily módon tehát egyfelől maguk is a sírfelirat helyes olvasatát (1956!) támasztják alá, másfelől azt bizonyítják, hogy pontosan a csontváz női jellegzetességei utalnak minden kétséget kizáróan arra, hogy csakis férfi – igaz, egy nagyon idős férfi! – csontvázát rejthette a sír. Minden jel arra vall tehát, hogy a mi Posztpetőfink idős korában egyre közelebb került az ókori görögök és a 19. századi európai szimbolisták közös eszményét megtestesítő *androgün* – osztatlan nemiségű férfinő – állapothoz, amiről sok rövid életű kortársa csak álmodhatott.

Az 1849-ben több század magával fogságba esett, hivatalos papírok és egyenruha nélkül úgyszólván személyazonosságát vesztett Petőfi-Petyofi-Petrovics Sándor Alexander matuzsálemi életének java részét ugyan Szibériában élte le, de – ha éppen nem fegyenctelepen vagy lágerben ült – illegálisan el-elhagyta a számára kijelölt kényszerlakhelyeket, bejárta a cári Orosz Birodalom, utóbb pedig a Szovjetunió Urálon túli területének nagy részét. Hol itt bukkant föl, hol ott, a helybéli burjátok, mordvinok, cseremiszek, szamojédok legnagyobb meglepetésére. Csak az 1900-as években telepedett le végleg a Bajkál-tó melletti Barguzinban, amikor – már nem egészen fiatal emberként – házasságot kötött a cári kormányzó világszép lányával, Iluskával. Mivel szibériai katorgáját követő száműzetése éveiben nyerte csak el a versírás jogának legmagasabb cári kegyét (nem csoda, hogy addig – tehát 1856-ig – nem találni verseinek nyomát!), egész hátralevő életében, azaz 1956-ig írt verseket, nótaszövegeket, melyeket gyakran maga adott elő lakodalmakon, sátoros ünnepeken, irodalmi koncerteken. Versei, mivel magyarul írta őket, sokáig nem találtak értő fülekre orosz

irodalmi körökben, az orosz futuristák azonban az 1910-es években végre fölfigyeltek rájuk: a magyar nyelvet egyfajta *zaum*-nak, *zaumnij jazik*-nak (azaz értelmen túli nyelvnek, nyelven túli nyelvnek) vélvé maguk közé fogadták a magyar futuristát. A *Barguzinszkije Vedomosztyi* 1913. október 11-i száma ad hírt – „öshüllőkhöz” hasonlítva őket – a „rettenetes kubo-futuristák, úgyis mint A. Krucsonih, V. Hlebnikov, V. Majakovszkij, A. Posztpetyofi” barguzini irodalmi koncertjéről, melyet a burját polgárok füttyögéssel és kereplőkkel fogadtak, míg a koncertnek nevezett rendbontásnak véget nem vetett a rend őrzésére kirendelt kozákok lovasattakja, melyet Posztpetőfi természetesen nem hírből ismert. Ezekből az évekből ered Posztpetőfi ismertsége az akkoriban ego-futuristaként nyomuló Borisz Paszternakkal, akit annyira megrendített találkozása Puskin kortársával, az akkor már kilencvenes éveit taposó Posztpetőfivel, hogy nem sokkal később lefordította a *János vitézt*.

A polgárháborút követő évtizedekben Posztpetőfit teljesen eltemette Barguzin, maga Paszternak sokáig úgy tudta, hogy a vézna, de szívós aggastyán a polgárháborúban a vörös burjátok oldalán esett el a világszabadságért, csak évtizedekkel később derült ki számára, hogy a súlyosan megsebesült magyar költőt hadifogoly honfitársai mentették meg, de mivel menekülniük kellett a fehérek elől, lemondtak hazaszállításáról. (Ez a valóságalapja azoknak az elbeszéléseknek, hogy magyar hadifoglyok megtalálták Petőfi sírját, egyesek találkoztak rokonaival, talán vele magával is.) Paszternak ezeket a partizántörténeteket később bedolgozta a *Zsivago doktor* szibériai fejezeteibe.

A felépült Posztpetőfi ettől kezdve visszahúzódva élt barguzini családja körében, 1929 után pedig a róla elnevezett kolhozban dolgozott számfejtőként, egészen 1937-ig, amikor is koholt vádakkal letartóztatták és mint a „nép ellenségét” (*vrag naroda*) 15 év lágerben letöltendő szabadságvesztésre ítélték.

Posztpetőfi életének erről a tragikus fordulatról Paszternak 1953-ben értesült a frissen szabadult Varlam Salamov – a *Kolimai elbeszélések* szerzője – levéléből: „Egyszer Északon, a legelképesztőbb helyszínen zajló irodalmi beszélgetésekben — a hullaházban, a kötözőhelyen, az illemhelyen — vitakoztunk a jövő irodalmáról, az eljövendő évek alkotásainak nyelvéről”, írja Salamov Posztpetőfivel folytatott beszélgetéseit felidézve, „csudálatos magyarnak” (‘csugyeszt-nij vengr’) nevezve lágertársát (szolagernyik), aki mintegy válaszul a kérdésre „elszavalta *Egy mondat a zsarnokságról* című költeményét. Elmondta, hogy a verset Oszip Mandelstam *Mi zsiujom pod szoboju nye csuja sztrani* című verse ihlette, miután a vlagyivosztoki gyűjtőtáborban, ahol csakugyan együtt ültünk a haldokló költő priccén – élelmet vittünk neki, mert attól rettegve, hogy megmérgezik, ekkor már semmit nem vett magához –, Mandelstam elhaló hangon fülébe súgta a rettentő epigrammát”. Salamov nem tudhatta, hogy a Mandelstam-vers első – jelen gyűjteményben is szereplő – magyar fordítása is Posztpetőfitől származik, mindenesetre ezt a levélben hivatkozott „egy mondatot” kapta föl aztán Paszternak és osztotta meg Illyés Gyulával egy korabeli levélváltásuk alkalmával, arról faggatva őt, vajon ki lehet ez a lágerben Posztpetőfiként elhíresült „csudálatos magyar”, az persze egyikük fejében sem fordulhatott meg, hogy ez a Petőfi az a Petőfi, Illyés és Paszternak *Petőfije*, aki azonban nem halt meg, hanem egyik kényszerlakhelyről, lágerből, egyik Barguzinból a másikba vándorolva, hihetetlenül magas életkort ért meg. Mai tudásunk szerint ebből az *egy mondatból* – tehát egy valódi Petőfi-mondatból! – kalapálta ki aztán a mit sem sejtő, de Petőfi nagy szellemére ráérző Illyés a maga elhíresült zsarnokellenes versét (sajnos, a vers eredeti, Salamov által Posztpetőfitől hallott változata elkallódhatott, egyelőre legalábbis nem került elő).

Ennek az *egy mondatnak* – vándormondatnak – a fényében válik igazán különössé Posztpetőfi Sándor

halálának napja. Miután 133 évesen még megérhette az 1956-as Magyar Októberi Forradalmat és a *Barguzini Pravda* sorai között olvasva igyekezett követni az eseményeket, 1956. november 4-én halt meg, nem ágyban, párnák közt, hanem az utcán, a kifüggesztett újság lepedőnyi oldalait böngésző tömegben csuklott össze hangtalan: „nye vinyeszla dusa poeta” – jegyezte be naplójába. Paszternak pár nappal később Lermontov sorait idézve a Puskin halálára írt közismert verséből („ezt már a költő lelke nem bírta tovább elviselni”), amikor némi késéssel Salamovtól értesült Posztpetőfi halálhírééről.

Ismeretes, hogy a barguzini *talált Petőfi* földi maradványait 2015. július 17-én helyezték örök nyugalomra a Fiumei úti sírkert 58-as parcellájában. Most, hogy e földi maradványok végre magyar földben nyughatnak, legfőbb ideje, hogy az égi maradványok – ha szabad így fogalmaznom –, vagyis a páratlan kéziratot hagyaték is visszakerülhessen a magyar irodalom szent humuszába, ahonnan vétetett.

Az olvasót meglepheti, hogy a hazája jövőjét prófétikusan előre látó, zsarnokgyűlölő forradalmár és hazafi sok verse úgy hat ma, mintha kortárs szerző írta volna őket. Ne csodálkozzunk, éppen így hat ma ránk megannyi Petőfi korábban írt vers is. Az értelmezési keret, a vonatkoztatási rendszer változása a művek jelentését is megváltoztatja: másként intonálja őket, mást tol előtérbe, szorít háttérbe, mást emel ki, nagyít fel bennük. Vajon nem úgy olvassuk-e napjainkban Vörösmarty *Mit csinálunk?* Arany *Régi panasza* vagy József Attila *Ős patkány terjeszt kórt* című verseit is, mintha a *Má-ból kiesett* kortársaink írták volna őket?

Mert nemcsak úgy igaz a mondás, hogy aki keres, az talál, hanem úgy is, hogy aki keres, arra rátalálnak. Így talált rá hosszas keresgélés után Magyarországra megint a Történelem. Az idő, ez a „szállongó semmi” ezen a helyen – a Hadak útjáról leolvasható vörös jelek szerint – megint kezd sűrűsödni, korrá keményedni, lerakódni, mint a guanó. Ágoston másfél ezer évvel ezelőtt mondott szavai újra aktuálisak: „Prés most a világ – minden kisajtoltatik. Ha tajték vagy, a csatornába csordulsz, ha olaj, az olajosedésben maradsz. Elkerülhetetlen e préselés. Tekints a habra, s az olajra! Prés minden ezen a világon: éhínség és háború, szegénység, drágaság, szükség és halál, rablás, fősvénység képében, szegények nyomorában, államok gondjaiban éljük meg a sajtoltatást... Vannak, kik zúgolódnak a sanyarúságokon, mondván: »Mily rosszak a keresztény idők...« Ezek a káromlók – a présből kiömlő s a kloákába csorgó, fakón folyó fekete hab. Az olaj ragyog. Mert e présből, e szétmorzsoló szorításból egy másfajta ember is kikerül – s vajon nem a szorításban nyerte-e ragyogását?” Ha jól látom, ilyen présből kikerült „másfajta ember” kortársunk, Posztpetőfi Sándor is, akinek életművét – a lappangó korpuszt – e könyv lapjain nyújtjuk át most a sajtoltatásból még ki nem került olvasónak.

Szilágyi Ákos

BARGUZINI VERSEK

ELŐHANG

Egyszer mindenki volt Petőfi.
Egyszer mindenki lesz.
Emlékét őrzi honfi, búfi,
Turf és békáeref.

Egyszer mindenki lesz Petőfi.
Egyszer mindenki volt.
Urbánfi, népfi, tökfi, bakfi –
Sok-sok futóbolond.

Egyszer mindenki lesz Petőfi.
Egyszer mindenki volt.
Törvény ez már, mit Murphy úrfi
Régen megalkotott.

Az ember polimorf Petőfi,
Bár néha Megamorf.
Mindenki volt már utófi, előfi,
Laktanya, téesz, morgue.

Valahol mindenki Petőfi,
S ha nem tudná, hogy hol,
Kiszedik belőle: tiporfi, verőfi,
Vagy egy régészcsoport.

Egyszer mindenki lesz Petőfi,
Egyszer mindenki volt.
Elnézi harmadfű csikófi –
Patái alatt a port.

HEJ, TE KISLYÁNY, KIS MARUSZJA!

Véres napok, cári rabok,
Az a kislyány nem én vagyok!
Nem én vagyok, pedig lennék,
Barguzinba h'odalennék!

Fejemen csak általbucska,
Lennék mordvin galambocska,
Kismenyecske, nagyanyócska,
Sírdomb alatt pirinyócska!

Petőfiné, kis Maruszja,
Igazak álmát aluszza.
Azt aluszza, hogy ő mőszjő –
És egy mőszjő éppen mászja.

Hej, te kislyány, kispetőfi!
Jer sirodból, kergetőzni!
Fogj meg, babám, fogj meg, hã tudsz,
Úgyse érsz el, elérsz – hazudsz!

Ugorj szöcske, szívem csücské,
Ugorj, édes csontvázacska,
Fogd át csontváz-derekámat,
Úgy üljük meg azt a lovat!

Éji lovat, Szent Mihályét,
Hogy oszoljon e homálylét,
Felviharzunk, fel az égbe! –
Ne kérd, mé'kbe – valamé'kbe!

UTÓHANG

Hadd higgyék csak, hogy ő én volt!
Ifjan halt meg, higgyék, vén volt!
Lesz majd nékik jó nagy fricska:
Mordvin kislyány – Petőficska!

KISHAZÁMBAN, BARGUZINBAN

Kishazámban, Barguzinban,
Örtoronyból szól a bim-bam,
Magyar bim-bam, angol bigben –
A gulágban lakok itt benn.

Nem is lakom, szinte élek,
Itt ütöttem tanyát végleg.
Fegyver zörren – a zárzat,
Ráz a hideg, 'iszen rázhat!

Öreg gulág, nem vén gulág!
Egész világ egy nagy gulág!
Amerre csak a szem ellát,
Hullák, hullák, hullák – nullák.

Barguzinban, Barguzinban,
Semmi sincsen Barguzinban,
Semmi sincsen – szóval az van:
Barguzinban kerozin van.

Kőolaj van, kerozin van,
Amúgy semmi... Barguzin van,
Meg hát vodka, az van, az van!
Van egy kis jó minden rosszban...

Idd ki, testvér, idd ki, vodki!
Idd ki, mert a vodka üt ki –
Dunsztosüveg, uborkalé,
Húzd meg egyszer, aztán olé!

Cáratyuska, főszekretár!
Be szép, ha zsendül a határ!
Ha eljön az orosz tavasz!
Beh szép, meghúzva a ravasz!

Barguzinban, Barguzinban,
 Örtoronyból szól a bim-bam,
 Úgy kong, mint kinek reggelig
 Vasdarabbal szivét verik.

CIKÁZNAK ÁT

cikáznak át a gondolat
 mint zúgó paripák –
 egyeztetni ma nem divat
 rab ígét s rabigát

lakáj urára ránevet
 dicséri ostorát
 szivet cserél ha kell s nevet –
 adja az ostobát

de egyszer ennek vége lesz
 s megszületik a vád:
 király király te tetted ezt –
 érdemelsz gyors halált

látod szemük? nézd hány örül
 levervén koronád
 egy sincs ki akkor könyörül –
 szolgálid legkivált

kivált ki ma itt énekel
 és lovat ad alád
 hátba döfni majd álnokul
 nem lesz rest a galád

mindennek újra neve lesz
 s tű fokán nem jutsz át
 mert mind itt marad ami rossz –
 s néven nevez hazád

IHAJJA ÉS CSUHAJJA

jó lesz az még valamire
ihajja!
cserdít arra cserdít erre –
nem hallja

nem jó az már semmire se
csuhajja!
szó megered égbe mered
az ujjá

jó lesz – nem lesz
kit érdekel?!
világcsere-embercsere
megoldja

JJA **TÀ KAMIRIARO**
 1. **1.1** **1.2**
 1.3 **1.4**
e **1.5**
e **1.6**
1.7 **1.8**
1.9 **1.10**
1.11 **1.12**
1.13 **1.14**
1.15 **1.16**
1.17 **1.18**
1.19 **1.20**
1.21 **1.22**
1.23 **1.24**
1.25 **1.26**
1.27 **1.28**
1.29 **1.30**
1.31 **1.32**
1.33 **1.34**
1.35 **1.36**
1.37 **1.38**
1.39 **1.40**
1.41 **1.42**
1.43 **1.44**
1.45 **1.46**
1.47 **1.48**
1.49 **1.50**
1.51 **1.52**
1.53 **1.54**
1.55 **1.56**
1.57 **1.58**
1.59 **1.60**
1.61 **1.62**
1.63 **1.64**
1.65 **1.66**
1.67 **1.68**
1.69 **1.70**
1.71 **1.72**
1.73 **1.74**
1.75 **1.76**
1.77 **1.78**
1.79 **1.80**
1.81 **1.82**
1.83 **1.84**
1.85 **1.86**
1.87 **1.88**
1.89 **1.90**
1.91 **1.92**
1.93 **1.94**
1.95 **1.96**
1.97 **1.98**
1.99 **1.100**

re se
red

next to the above energy ab-
 straction. In the case of
 a two-band or split-band
 system, energy absorption

This would mean that the forest
 has been cleared
 - that's a really big one
 and it's a big one

1. I have not been interviewed by the FBI.
 2. I have not been interviewed by the FBI.
 3. I have not been interviewed by the FBI.
 4. I have not been interviewed by the FBI.

1. 1990-1991
 2. 1991-1992
 3. 1992-1993
 4. 1993-1994
 5. 1994-1995
 6. 1995-1996
 7. 1996-1997
 8. 1997-1998
 9. 1998-1999
 10. 1999-2000
 11. 2000-2001
 12. 2001-2002
 13. 2002-2003
 14. 2003-2004
 15. 2004-2005
 16. 2005-2006
 17. 2006-2007
 18. 2007-2008
 19. 2008-2009
 20. 2009-2010
 21. 2010-2011
 22. 2011-2012
 23. 2012-2013
 24. 2013-2014
 25. 2014-2015
 26. 2015-2016
 27. 2016-2017
 28. 2017-2018
 29. 2018-2019
 30. 2019-2020
 31. 2020-2021
 32. 2021-2022
 33. 2022-2023
 34. 2023-2024
 35. 2024-2025
 36. 2025-2026
 37. 2026-2027
 38. 2027-2028
 39. 2028-2029
 40. 2029-2030
 41. 2030-2031
 42. 2031-2032
 43. 2032-2033
 44. 2033-2034
 45. 2034-2035
 46. 2035-2036
 47. 2036-2037
 48. 2037-2038
 49. 2038-2039
 50. 2039-2040
 51. 2040-2041
 52. 2041-2042
 53. 2042-2043
 54. 2043-2044
 55. 2044-2045
 56. 2045-2046
 57. 2046-2047
 58. 2047-2048
 59. 2048-2049
 60. 2049-2050
 61. 2050-2051
 62. 2051-2052
 63. 2052-2053
 64. 2053-2054
 65. 2054-2055
 66. 2055-2056
 67. 2056-2057
 68. 2057-2058
 69. 2058-2059
 70. 2059-2060
 71. 2060-2061
 72. 2061-2062
 73. 2062-2063
 74. 2063-2064
 75. 2064-2065
 76. 2065-2066
 77. 2066-2067
 78. 2067-2068
 79. 2068-2069
 80. 2069-2070
 81. 2070-2071
 82. 2071-2072
 83. 2072-2073
 84. 2073-2074
 85. 2074-2075
 86. 2075-2076
 87. 2076-2077
 88. 2077-2078
 89. 2078-2079
 90. 2079-2080
 91. 2080-2081
 92. 2081-2082
 93. 2082-2083
 94. 2083-2084
 95. 2084-2085
 96. 2085-2086
 97. 2086-2087
 98. 2087-2088
 99. 2088-2089
 100. 2089-2090
 101. 2090-2091
 102. 2091-2092
 103. 2092-2093
 104. 2093-2094
 105. 2094-2095
 106. 2095-2096
 107. 2096-2097
 108. 2097-2098
 109. 2098-2099
 110. 2099-2100
 111. 2100-2101
 112. 2101-2102
 113. 2102-2103
 114. 2103-2104
 115. 2104-2105
 116. 2105-2106
 117. 2106-2107
 118. 2107-2108
 119. 2108-2109
 120. 2109-2110
 121. 2110-2111
 122. 2111-2112
 123. 2112-2113
 124. 2113-2114
 125. 2114-2115
 126. 2115-2116
 127. 2116-2117
 128. 2117-2118
 129. 2118-2119
 130. 2119-2120
 131. 2120-2121
 132. 2121-2122
 133. 2122-2123
 134. 2123-2124
 135. 2124-2125
 136. 2125-2126
 137. 2126-2127
 138. 2127-2128
 139. 2128-2129
 140. 2129-2130
 141. 2130-2131
 142. 2131-2132
 143. 2132-2133
 144. 2133-2134
 145. 2134-2135
 146. 2135-2136
 147. 2136-2137
 148. 2137-2138
 149. 2138-2139
 150. 2139-2140
 151. 2140-2141
 152. 2141-2142
 153. 2142-2143
 154. 2143-2144
 155. 2144-2145
 156. 2145-2146
 157. 2146-2147
 158. 2147-2148
 159. 2148-2149
 160. 2149-2150
 161. 2150-2151
 162. 2151-2152
 163. 2152-2153
 164. 2153-2154
 165. 2154-2155
 166. 2155-2156
 167. 2156-2157
 168. 2157-2158
 169. 2158-2159
 170. 2159-2160
 171. 2160-2161
 172. 2161-2162
 173. 2162-2163
 174. 2163-2164
 175. 2164-2165
 176. 2165-2166
 177. 2166-2167
 178. 2167-2168
 179. 2168-2169
 180. 2169-2170
 181. 2170-2171
 182. 2171-2172
 183. 2172-2173
 184. 2173-2174
 185. 2174-2175
 186. 2175-2176
 187. 2176-2177
 188. 2177-2178
 189. 2178-2179
 190. 2179-2180
 191. 2180-2181
 192. 2181-2182
 193. 2182-2183
 194. 2183-2184
 195. 2184-2185
 196. 2185-2186
 197. 2186-2187
 198. 2187-2188
 199. 2188-2189
 200. 2189-2190
 201. 2190-2191
 202. 2191-2192
 203. 2192-2193
 204. 2193-2194
 205. 2194-2195
 206. 2195-2196
 207. 2196-2197
 208. 2197-2198
 209. 2198-2199
 210. 2199-2200
 211. 2200-2201
 212. 2201-2202
 213. 2202-2203
 214. 2203-2204
 215. 2204-2205
 216. 2205-2206
 217. 2206-2207
 218. 2207-2208
 219. 2208-2209
 220. 2209-2210
 221. 2210-2211

SZIBÉRIAI VARIÁCIÓK

nyúlfilozófiai alapvetés

Ad notam:
„Страшно жить на этом свете,
В нем отсутствует уют, -
Ветер воет на рассвете;
Волки зайчика грызут.”
Nykolaj Olejnyikov²

E világ kietlen katlan,
Szörnyű hely, s komfort se sok.
Szél nyög, nyúl sír – nem szokatlan
S széttépik vad farkasok.

2. E világ sivár egy lakhely –
Rémtanya, s te itt lakol.
Kinek nyöghely, kinek nyughely:
Farkas győz – a nyúl lakol.

2 Nyikolaj Makarovics Olejnyikov (1898–1937): Alekszandr Posztpetyofi (Posztpetőfi Sándor) fiatal barátja volt az 1930-as években. Mint ismeretes, ő beszélte rá az aggastyán, de az orosz avantgárd *post mortem* is lépést tartó Posztpetőfit, hogy legyen az OBERIU [Reális Művészet Társasága] írócsoport szibériai levelező tagja. Posztpetőfi valóban több levelet váltott Szibériából a csoport tagjaival, így Danyil Harmsszal és Alekszandr Ivanovics Vevgyenszkijjal is, akik bizonyos értelemben maguk is hamarosan szibériai levelezők lettek, a *post mortem* létezés síkján zárkózva föl erőltetett menetben Posztpetőfi Sándorhoz, mivel mindkettőjüket 10 évre ítélték, „a levelezés jogának megvonásával” (*10 let bez prava perepiszki*), ami a szovjet büntetőzsargonban a tarkolóvésnek felelt meg. Az akkor már közel száz éve Szibériában raboskodó Posztpetőfi, aki magyar lévén nem szenvedhette a tarkolóvést, végül inkább önként mondott le a levelezés jogáról és így levelezői státusáról is az OBERIU-ban. A Nyikolaj Olejnyikov zord négy sorosára született *Szibériai variációkkal* barátjának kívánt emléket állítani. (Sz. Á.)

E világon szörnyű lakni,
S komfort sincs itt jajde-sok,
Gerinc roppan – nyúlnak annyi:
Felfalják zord ordasok.

E világon nincsen semmi:
Felmentünk a vád alól –
Kezd a platni tüzesedni,
Pecsenye süll valahol.

E világon ha váltasz gatyát
Hatszor váltsál – tiszta sor! –
Kerüld el e farkastanyát –
Gépsor kattog mint fogsor.

E világon, e világon –
Ezt többé ne hajtogasd!
Test függ a fán: vigaszágon –
Húzza fentről a Magas.

SZIBÉRIAI BORBÉLY³

ria-ria-Szi-bé-ria!
zúg az erdő – hang-ária!
írógép zúg: „költőnk s kora”
kattogva mint gépzongora

ria-ria-Szi-bé-ria!
fegyencgyarmat – paródia!
bűnének mert láger fia
bőrére kell íródnia!

ria-ria nagyária!
erdő-radír – Borbély Fia
ördög-radír tű-zongora
hernyótalpas ármádia

őrült Borbély éppen olyan
hadonászva aki rohan
a kezében – nincs rá szavam –
kifent véres borotva van

ria-ria Bar-bá-ria!
jön a barbár Ugar Fia
ferdeszemű Harag Fia
Hám közeleg Noé fia

³ Posztpetőfi Sándor még a 19. század végén, a szibériai fegyenckolóniákon találkozott a félelmetes erdő-borotvával, az erdőnyíró, fanyűvő robot prototípusával, amelyet feltalálója tréfásan Szibériai Borbélynak (*Szibirszkij Cirulnyik*) keresztelt el. Száz évvel később ennek a találmánynak a történetét dolgozta fel *A szibériai borbély* című filmjében Nyikita Mihalkov, orosz rendező, nem is sejtve, hogy a gépezetről a hosszú életű magyar költő is megemlékezett, igaz, ekkor már nem a gőzparipák, mozdonyok, technikai csodák iránti ifjonti rajongás, hanem a kiábrándulás és kétségbeesés öregkori hangján. Egyébként a nevezetes orosz gépszörny működőképes hasonmása a Városliget illő leborotválását követően, tehát hamarosan látható lesz a budapesti Közlekedési Múzeumban.

Hám közeleg – Godot Fia
 az Ős-Tahó haramia
 kell már nagyon rombolnia
 bömbölnie tombolnia

kattog az ég fogazata
 kattog a gép fogazata
 vasöklével – ria-ria! –
 lesújt erdők bordáira

körben vérben erdő kushad
 vörösfenyő térdre roskad
 sír a sok fa sír mint kised
 esdekelve Heródesnek

értünk irtunk nem ellenünk!
 rendszerrel együtt működünk
 csapágy küllő fogaskerék
 csavar rajtuk egyet a gép!

egyre nagyobb – nő az irtás
 nő fel hozzá te is elvtárs!
 nem nagy még az ember – d'megnő
 ringassa őt államteknő!

döntsd az erdőt döntsd a fákat
 irtsd ki az összes fajtákat!
 ne maradjon csak e fanyél
 balta nyele mely nem henyél

köszöntse őt vastap-vastaps
 dörgedelmes diadalmas!
 mint ha fejet csap le kardvas
 lakodalmás-vigadalmas!

de népének nem lesz híja
 övét ha hazahíja –
 végnemzedék halál sarja
 föld sírját ha körülállja

de népének nem lesz híja
 övét ha hazahíja –
 végnemzedék halál sarja
 föld sírját ha körülállja

körülállja népek raja
 köré gyűl nagyja s apraja
 hullámszik a gyász moraja:
 Kálvá-ria Kálvá-ria
 ria-ria-Kálvária!

de népének nem lesz híja
 övét ha hazahíja –
 végnemzedék halál sarja
 föld sírját ha körülállja

körülállja népek raja
 köré gyűl nagyja s apraja
 hullámszik a gyász moraja:
 Kálvá-ria Kálvá-ria
 ria-ria-Kálvária!

de népének nem lesz híja
 övét ha hazahíja –
 végnemzedék halál sarja
 föld sírját ha körülállja

körülállja népek raja
 köré gyűl nagyja s apraja
 hullámszik a gyász moraja:
 Kálvá-ria Kálvá-ria
 ria-ria-Kálvária!

de népének nem lesz híja
 övét ha hazahíja –
 végnemzedék halál sarja
 föld sírját ha körülállja

körülállja népek raja
 köré gyűl nagyja s apraja
 hullámszik a gyász moraja:
 Kálvá-ria Kálvá-ria
 ria-ria-Kálvária!

VITÉZ LÁSZLÓ ÉS A FRANCOS BRÜKSZEL⁴ *magyar guignol*

*de csöndben vagy kis Ejszaka!
teszlek mindjárt a mikróba!
bontott csirke mirelit-fagy
azt se tudod majd hogy hol vagy!
Petruska*

(Vásári mutatványosbódé. Szín-, illetve kánpadán egymás után jelennek meg Vitéz László, Brükszel és a kikiáltó)

KIKIÁLTÓ:

áll a hordón de – mille pardon! –
az is lehet hogy ez szardomb
áll a szónok és izé
buzdít Brüsszelt verni szét

fogd a vödöröt s *merdre* kimerni
– nem perelni-übereelni! –
ó e teli latrinát
hová sok száj inni járt

vajon ki győz érvelésben
szófosásban szájmenésben? –
tart a verseny áll a bál –
persze hogy Übü király!

⁴ Brükszel – a Brüsszel városnév francia alakjának (Bruxelles) népies kitekeréséből született groteszk névalak, a magyar politikai vásári komédia – a *diablerie hongroise* – örökös negatív hőse, lényegében nem más, mint az ördög, a csalóka. Régebbi névalakja: Mokszya.

szellentenek-riposztóznak
érvek vádák záporoznak –
a vádpadon Brüsszel áll
és a kép is összeáll!

VITÉZ LÁSZLÓ:

(A hordóra kapaszkodó Brükszelt lerángatja és betapasztja a száját)

elég! elég! most az egyszer
a te neved „hallgass” Brükszel!
elnémul a szó a száj –
ne rőfögi ha nem muszáj!

nincs több duma hókuszpókusz!
olyat kapsz hogy arról kódulsz!
hogy a hideg is kiráz –
mi van? máris retirálsz?

mi kell neked francos Brükszel?
mért írod a neved x-szel?
lesz neked jaj s fakanál
fejeden ha eltanál!

mi kell neked francos Brükszel?
mért kufárkodsz? mért veszekszel?
nem osztok neked lapot
pofont osztok – hoppla-hopp!

mire vágysz föl francos Brükszel?
tűnj el és ne mondjam többször!
öklöm hogyha hátba vág
annyit sem mondasz: nahát!

de nagy lett a pofád Brükszel
táblázatban nézlek – excel:
„excellenciás uram
hová lesz a nagy iram!”

hány gixert csinálsz még Brükszel?
dupla axel – mit tülekszel?
népeknek még meddig ártsz?
mi mennénk s te visszarántsz?!

Brükszel Brükszel mit brekegsz itt?
mit makogsz itt: brexit-grexit?
nem fogod be a pofád?!
erdőtől nem látod fát!

Brükszel Brükszel olyat kapol
a másikat adja Pokol
kellett neked károgni –
összedőlt a várad – ni!

Brükszel Brükszel – Migráncpuszta!
nyulakra bízott kápuszta
nem kapod meg a pusztánk!
nem eladó Ugarsztán!

nix jogállam! szabadság nix!
Brükszel te fordított főnix!
amely mindig valahol
enhamvába visszahol!

megállj Brükszel! Ördög fia!
majd ad néked a Maffia!
Rosszal űzi ki a Rosszt –
Belzebúbbal Ős-Gonoszt!

Vitéz László – Bicska Maxi!
ha megmondta: dixi, dixi!
nem kér többet csak mi jár
tátva cápa szája már!

Brükszel Brükszel mit óbégatsz?
csak elvesszük amit rég adsz!
add hát amit adhatol
végzet míg nem ér utol!

Brükszel Brükszel hova ixkolsz?
fejbe verlek – többé nem szó'sz!
a békének ára van! –
kondul meg a nagyharang

cinkos Brükszel! bűnben részes!
Vitéz László – láncfűrészes!
szó helyett beszéljen tett:
hit láncfűrész szeretet!

KIKIÁLTÓ:

így ért véget szegény Brükszel
egyszer-kétszer – nem elégszer!
de hát ez ma már a múlt
melyből senki nem tanult

égbe kiált sorsod Brükszel
mit kivíttál abban buksz el!
régi sztori – quelle blamage!
csak hozzá a blabla más!

ábrándoztál szegény Brükszel
ezer sebből ki most vérzel
ó te bamba óriás
sosem leszel glóriás!

azért van ez mert nem sportolsz!
mert nem értesz az off-shore-hoz!
ásó kapa fakereszt –
ki focizott tudja ezt!

Nyugat hunyta – Kelet kelte
ahogy Spengler jövendölte –
hét pofon mint hét csapás
nyolcadik a ráadás!

Barberini? Barbarossa? – hisz ez csak a falurossza!
bámul Dávid s Góliát
s köszöntik a Gól Fiát!

színpad üres – fény kialszik
Vitéz László is megnyugszik
kivonszolja Rém-Királyt –
s miénk minden copyright!

Függöny

színpad üres – fény kialszik
Vitéz László is megnyugszik
kivonszolja Rém-Királyt –
s miénk minden copyright!

SZÖRNYŰ NAPOK

Barguzinicák

1

egyszer minden jó lesz, vagy nem.
egyszer minden vagy nem – vagy jó.
egyszer minden, egyszer, vagy nem.

2

érezni azt az ősz izén
van egy kis kezdődő izém
van egy kis végződő azom
magam után nézd azt huzom

mint madzagot húz a gyerek
mint égen csíkot húz a rep' –
úgy húzza el innen belét
kit megérint a szembe-lét

3

nem az a gyerek vagyok
akinek a szeme ragyog
akinek ragyog a szeme
akinek nincs neme – *ime!*

nem az tényleg nem te vagy
a szemed ragyog ahogy –
nem ragyog annak sehogy
aki a sírba lerogy

fordítva aki ül lovon
szablyát ki bevon ha kivon
kit többé nem fognak szaván
nem üti szó többé sziven

4

ó e pillanatban
az én szívem kattan
mint ördög lakatban –
annyit se mond: katt!

5

ó ez a sok megfelelés
gyorsölelés hideglelés
ó e sok-sok semmi!

6

a helyzet az hogy nem vagyok
ugyan hogyan is lennék?!
ernyedten lóg a lét-hurok
melyben feszültem nemrég

ki mondja ezt? honnan beszél?
se nyelve már se szája –
egy síri hang: pusztai szél
s a barakkajtót bevágja.

7

hová visznek? elmúlni.
ide a közelbe.
tarkón lőni. gurulni
be meszes gödörbe.

hová visznek? megásni
magadnak a gödröt.
csontfurulya orkán-síp
földrög hátán földrög.

ember sok mindent kibír.
bírja aki marja!
hatalmas vagy ó Szibír!
hatalmas vagy tajga!

lesújthat már a tagló
verhet fejbe téglá.
nem Isten a Haragvó
csak az ivadéka

e sárkányfog-vetemény
ahogy Mihály írta –
pokol-malma-örlemény
ördög martaléka

hová visznek? lelőni.
kaparni gödörbe.
kartotékból törölni –
innen át – örökre.

8

se nem férfi se nem nő –
vád nyom – vadnyom eltűnő.
arcomra csak álmatag
rátapos egy csizmatalp.

se nem fiú se nem lány –
ahány *nem* annyi talány.
ahány *nem* annyi igen –
és az Ige megfogán!

datolyán élek s fűgén
édenben – nem itt s nem én.
itt negyven fok a hideg
szájra fagy a lehelet.

itt egy az úr: fejadag.
 aki nem kap – kiakad.
 vasdoronggal fegyőr jön
 gyöngy az élet – fenyőgyöngy!

jó itt nekem – aszongya
 nem kell élnem asszonnyal.
 angyal vagyok! – ráhagyom.
 vodkát vedel – hát igyon!

igyál Sándor! – megkinál
 számban megáll a kanál
 dunsztosüveg – meghuzom
 így élünk itt – Zim és Zum.

9

amilyen hülye vagyok
 most is veletek vagyok.
 terajta – az ám hazám! –
 csüggök de egész lazán.

ÚJRAKEZDÉS

kezdjük talán előlről –
 mondotta a felőrölt
 mondotta a félőrült –
 életem kész horror volt.

kezdjük talán felülről –
 mondotta a Világűr
 mondotta az örök csend
 és egy priccs fenn megreccsent.

kezdjük talán alulról –
 ahogy jöttünk. hazulról.
 ahogy sírban találtak
 s nevet adtak halálnak.

de inkább ne. ne kezdjük.
 jobb ha vitát rekesztjük.
 jobb ha ezt nem firtatjuk –
 anyám tyúkja: fiastyúk!

csak egy dolog világos
 hogy ez itt nem Világos.
 hogy e helyhez nincs közöm
 bárha csontig vetközőm.

Rudabánya – Barguzin
 álmofejtő nagyüzem!
 bár egész nap zakatol
 nem éri magát utol.

elég volt e rémálom
 ahogy magam darálom
 innen s túl az Urálon
 népnemzeti Hurálon.

szívemben nem harag volt
csak valami „elégvolt”
csak valami „elinnen” –
létkérdésre szelíd „nem”.

MI AZ ÉLET ÉRTELME?

mi az élet értelme? –
ezt kérdezte két elme
kérdezte nem egymástól –
fagy- és kutyamarástól.

mi az élet értelme? –
kérdezte két véreb lenn
mélyen lenn a pokolban
láncra verve akolban.

mi az élet értelme?
kérdezte két tört elme
sajgás minden tagjában
vánszorogva tajgában.

mi az élet értelme?
mire jó e kín-tornia? –
kérdeték a halandók
illendően a hullandók.

mi az élet értelme?
kérdezte a hullt alma –
kérdezte az ütődött
utód szava elődöt.

és a válasz nem késett:
nem is értjük kérdésed –
szólt az őr a toronyban –
nincs a léttel arányban

az élet van. csak úgy van.
mint fogoly e táborban.
ki itt van már ki nincsen
s úgy van örök bilincsben.

elhallgatott két elme.
megint sokat tanult ma.
nem perben nem haragban
feküdtek a barakkban.

feküdtek mint alomban
szűkülve félálomban –
mint ki kérdést visszaszív
két elme – két kutyaszív.

nincsen kérdés – nincsen baj!
így végződött szópárbaj
foglyok közt a zónában
hol versben hol prózában.

BÁBUK URA

nem biztos hogy akarom
felemelni fakarom
viszont egyre furábban
rángatózik falábam

menetelek – da-ba-dab! –
dübörög a színdarab
tarkón izom kidagad
minden tagom gárdatag

bábu vagyok nem ember
nem vagy ember szememben
az a kérdés – paráp-tak! –
milyen fából faragtak?

orrod füled mér' ilyen?
talán mert a vér ilyen –
de mért kelljen e helyen
élnie ha *alien*⁵?

hát kifelé ha nem kell
az életből ezekkel!
ne maradjon itt csak báb
bábállam – de délibáb!

siserehad üdvsereg
tekereg a hadsereg
hasadékból tör elő
mint országból önerő

hernyóforma alakzat
közeledik falanx-had
közeledik zizegve:
„szedünk mindjárt izekre!”

⁵ Alien (ang.): idegen. Ejtsd: *éjljen*.

hull a hulla – rabra rab
fadarabra fadarab
bábuk rákják pribékek –
lassú lánggal kik égnek

nem áll perben-haragban
legvidámabb barakkban –
tarkólövés bikacsök
felslihtolva fekszik csak

fekszik fekszik – mi baja?
hajléktalan múmia!
baja ha van azzal van –
lágerhulla: muselmann

láthatjátok: alkonyul –
nyöszörgött a Szörnyü Nyúl –
nem puppet-show – grand guignol
vár rátok ha fény kigyúl!

valamilyen mértékig
én vagyok a mérték itt
nem vak vagyok csak bátor –
hogyan lennék én diktátor?

lépek egyet – lépsz te is
ellenem lépsz – értem is
sorsod adom kezédbe –
hej veszed-fel-teszed-le!

nem is bábozok tovább
nincs játék mely ostobább –
vérbe húz el egész trupp
bábuk ura – Belzebub

AND MUTHAN

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

...
...

FÜL-ORR-GÉGE

fül-orr-gége-nyelvadó
ez az ember eladó
hogya nem kell senkinek
hát az állam veszi meg

fül-orr-gége-nyelvadó
állam fája hervadó
hullik levél hullik lomb:
csupasz ágak – hatalomb

fül-orr-gége-nyelvadó
állam állam alvadó
úgy alszik már mint a tej
látványával hogy betelj

fül-orr-gége-nyelvadó
ez az állam haladó:
útján⁶ előre siet
ördög sem előzi meg

fül-orr-gége-sérvadó
ország ország sorvadó
állam veszi fejébe
újat csinál helyébe

osztják-fosztják-szorozzák –
marad mi volt: félország!
államország – én csak én! –
gödör tátong a helyén

⁶ A szó hasonulás nélkül, a t és j hang szétválasztásával ejtendő: út-ján. Vö. „a szocializmus út-ján”, a „piacgazdaság út-ján”, az „illiberális demokrácia út-ján” stb.

rosszra gondol aki rossz –
menetirány: Tartaroszl!
ha meghalunk ha nem is
belehullunk akkor is

IDŐ MÚLTÁN

idő múltán minden jó lesz
ki néma volt hangadó lesz
ki senki volt – mérvadó lesz
hatalom pénz nem határoz

idő múltán minden jó lesz
nem koholt szesz – iható lesz
iható lesz ehető lesz –
te őt eszed téged ő esz

de az is lehet hogy mindez
mindez már az időn túl lesz
senkin semmi – sem rang sem dressz
semmi nem lesz ami leplez

idő múltán az lesz az lesz
Ég s Föld között rangadó lesz
kezdő rúgást viszik véghez –
meccs végén a csattanó ez

idő múltán idő sem lesz
helyén csak egy fakerezt lesz
nem is tudni: Föld ez? Ég ez?
ember tervez – Godot végez

idő múltán világ kész lesz
testvér léssen minden csóresz
nem lesz többé „mér' az?” „mér ez?”
kampec lesz csak és dolóresz

EGYETÉRTESZ?

egyetértesz? egyetértek.
jóban-rosszban? mindenben?
minden jól van úgy ahogy van:
Isten kívül ördög benn.

egyetértesz? mivelünk vagy?
szólhatunk a nevedben?
vagy talán már meggondoltad?
künn a vadász a vad benn

egyetértesz? mindenkivel?
senki nincs akivel nem?
szemet benyom fogat kiver –
mosolyog az Egyetlen.

szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül
szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül

szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül
szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül

szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül
szóval nem is egyetértünk
mindenben – ördög benn, Isten kívül

FEJEDELMI TÖBBES

reméljük nem vagyunk még hülye!
bár semmit sem tudhatunk erről –
morajlik mélyhülyék huj-huja
és egyre közelebbről

reméljük nem vagyunk még hülye!
bár semmit sem tudhatunk erről –
felzúg a véghülyék dajdaja
forog – haj! – ezer kereplő!

stadion zengi: halleluja!
hadd hallja a Teremtő!
ha egyszer ez a dilije
és boldogabb lesz ettő'

eljött hát íme az ideje:
sötétség délben – nap szúr!
közepe vége eleje –
hiszem mert olyan abszurd!

kiloccsan az idő veleje
hülyéké a világ – végleg!
hülyeség árama-deleje
járja át országot s népet

leváltott tétlen angyalok
remegnek – megannyi szent tús!
megannyi őgyelgő vágyalak
s váltít azt éneklik: *sanctus!*

így vagyunk hogy vagyunk nem vagyunk
tízezer millió éve
nézünk csak s nem tudjuk mért vagyunk
hülyékkel körülvéve

NEM ÉREK RÁ

nem érek rá itt szarozni
hősök sírját koszorúzni
díszemelvénnyel szobrozni –
hát ha nem hát nem!

nem érek rá itt kukázni
metrók alján éjszakázni
rendőrök előtt bokázni –
hát ha nem hát nem!

nem érek rá talpat nyalni
nagy terveket kiagyalni
hősi múltba visszagyálalni
hát ha nem hát nem!

nem érek rá folyton győzni
vereséget elkendőzni
a kereszten elidőzni –
hát ha nem hát nem!

nem érek rá magyarázni
hatalomra öklöt rázni
hazugságokat cifrázni –
hát ha nem hát nem!

nem érek rá szórakozni
démonokkal alkudozni
szóval a szót megkötozni –
hát ha nem hát nem!

nem érek rá lopni-csalni
állam szőlejét kacsolni
befolyásért kilincselni
hát ha nem hát nem!

nem érek rá semmire sem
mindegyre a labdát nyeselem
hogy kinél van csak azt lesem
és leszerелеm!

...

...

...

...

...

...

...

...

...

HŐSI HALOTT

1

néha kicsit gyöngye vagyok –
mondotta a hősi halott
mondotta a kőhuszár
zár a kulcsban visszaforog
és többé se kulcs se zár

2

teljességgel hülye vagyok –
mondotta a hősi halott
mondotta a kő-sakál –
nem haltam meg de a tudat
de a tudat kicsit bánt

3

sehol senki – magam vagyok –
mondotta a hősi halott:
jeges úr és szívmagány
felül vagyok alul vagyok
és ezt mondta mindahány
nem érek rá semmire sem
mindegyre a labdát nyese
hogyan kinél van csak azt lesem
és leszerellem

ALLEGÓRIA (I)

Elmélet és Gyakorlat

fél lábon ugrálnak
kapkodják a lábukat
tüzes platnin járnak

tüzes platni globális
megmondtuk előre:
ha mindent felzabál is
jól nem lakik Tőke

egyik lába feldagadt
másik biceg mankón –
felverni az árakat
bankok által jön Kohn

így megy ez már minálunk

így megy ezer éve
kiskapunkba kiállunk
kevélyen de kérve

szépen kérünk addig jó
mert ha kérünk jobban –
világ kérge mint dió
markunkban elroppan

az Elmélet porrá zúz
mindent ami gyártott
Gyakorlattól elámulsz:
nem ismer korlátot

„nem ismered tényeket –
ezért lázongsz ember!
miközben én tért nyerek
síp-pal-dobbal-webbelle!”

bevonul a Gyakorlat
fakó lován léptet –
bugrokon átugorgat
nézi az Elmélet

ezt ide tedd azt oda! –
Elmélet csak ugrál
ortodox a kaloda
a Gyakorlat hátrál

álmodik az Elmélet
fűrészpörben ébred
volt fej nincs fej – elképed:
jaj de régi képlet!

senkivel nem békülünk! –
érkezik a jó hír
vagy velünk vagy nélkülünk! –
kiáltja a hóhér

gyökerestül irtja ki
giz-gaszt mohart dudvát
ugar ura zsugori:
holnap-ot kérsz – ad má-t

öt gramm ólom – Elmélet
Gyakorlat próbája
kivágják: nincs kímélet!
zöld az élet fája!

Elmélet csak énekel
azt dalolja: bül-bül!
de port rajta vernek el
Gyakorlat ha görbül

Gyakorlat és Elmélet
vigan paroláznak
amire az elméd lelt
az lesz a te Házad

Elmélet és Gyakorlat
sárban dagonyáznak:
ez aztán a gyöngyélet!
népeket anyáznak

és eljön a Győzelem
úgy jön mintha menne
érzi hogy kell mennie –
fogy a nép türelme

hej ha egyszer feltámad
feltámad a tenger
borogatnak kukákat
mást a nép itt nem mer

mindegy most már – jó lesz így
így hogy semmi nem jó
nem államügy – szellemfrigy!
jog többé nem béklyó

Elmélet és Gyakorlat
kéz a kézben járnak
zöld vetést letipornak
aztán szánnak-bánnak

visszaszívják teremést
majd csinálnak újat
régi helyett új vetést –
hegyek haj vajúdnak

FÉLPROFILBÓL

félprofilból vakmerő vagy
en face kicsit gyáva
félprofilból arcod megfagy
en face – ömlő láva

félprofilból háború vagy
en face tartós béke
most jó lenni szádban nyúlnak –
Buddha átka s étke

félprofilból viziló vagy
en face törpegerle
megáll nagyagy kisagy lóagy
meg a szív szerelme

félprofilból áldozat vagy
en face durva hóhér
zombik jönnek vonszolódnak
ó csak egy kis jóér'!

félprofilból őstahó vagy
en face csiszolt elme
kétfelől tart le ne kókadj
angyalok türelme

félprofilból áruló vagy
en face örök hűség
kirakatban zsírszalonna
vagy más nagyszerűség

félprofilból büszke rom vagy
en face lélek vára
mint lágernek őrtorony vagy
népnek traktorgyára

félprofilból ágyucsó vagy
en face hegyi kecske
csakhogy-itt-vagy csakhogy-itt-vagy
végre szép menyecske!

félprofilból Dzsingisz kán vagy
en face hindu Gandhi
tisztelegsz mint Őrnagy őrnagy
s köpsz rá mint Cohn-Bendi'

félprofilból Duna-part vagy
en face nyilassortűz
mint hazát ha lélek elhagy
s a léken át eltűz

félprofilból tüzes angyal
en face bájos patkány
népek kínja öreganyja
ki-kitörő vulkány

félprofilból Bruszvilisz vagy
en face balfasz Horthy
mész-agy hugyagy szifilis-agy! –
fájdalomtól ordít

félprofilból halandó vagy
en face halhatatlan –
íme cellám fenn a holdban
sajtban mely lukatlan

félprofilból nem szeretlek
de en face imádlak
nem voltam jó életednek –
jó leszek halálnak

A KÖZEMBER MONOLÓGJA

a lényeg az. a lényeg ez.
azaz hát nincs is lényeg.

hisz csak az ember *lényeg*ez –
a lények csupán élnek.

de mert ő is lény valahol –
mármint az ember! 'zember!

élni akar s arról papol:
ki közember – gazember!

lehet hogy az. nem tagadom.
nem mondok neki ellen.

közember vagyok. megadom
amit kíván az illem.

na de épp ez – hogy mit kíván?
ez itt a fogós kérdés.

megfog. meglóbal: na mi van?
s elhajít mint egy fétist.

sebaj! – porol le birkabőrt
mosolyogva a farkas –
a közember többet kibír
nem fogja golyó s kardvas!

morognak papírtigrisek –
csattog kardfogu sajtó
de ő mint lyukban ürgeesség
tűnik el csukódó ajtón

nincs eszme. nincs állam. tévedés.
mázkod van – itt csak jog van.
mondhatsz bármilyen érvet és
én rávágok tízet nyomban.

vidd innen azt a kamerát
vagy én vitetlek téged! –
elvtárs hitsorsos camerád
azt hiszem neked véged.

ne lopd a köznek idejét!
drága az s egyre drágább –
az kapja ki előbb ideért
s nem visel fején turbánt.

Uram én csak rád hallgatok
meg nem ingatnak érvek –
ingatlant veszek-eladok
ahogyan Te azt kérted.

Nagyúr Nagyúr – Disznófejű!
érted szól kardal vérdal
baka énekli – lőtt tüdejű
előtte vezérkar térdel.

evezek tovább lét taván
néha evezőt váltok –
Dunán Dnyeszteren Vltaván
míg ti a parton álltok.

ALKALMI VERS A KAPITALIZMUS ÁLLÁSÁRÓL

mindenfelől fura dolgok
vesznek körül téged –
zárva lesznek ím a boltok
mert ez a közérdek

zárva lesznek annyit mondok
szemek és a szájak
bankok és a turi-boltok –
légy híve hazádnak!

nyitva lesznek! csakazértis!
vásár- és vasárnap!
nyitva plázák s a közért is –
kosárt a clochárd-nak!

nyitva-lesznek-zárva-lesznek
mennyi lármát szüle
a tulajdon lopás – cseszd meg
s aki nem lop hüle

.....
s szólt az Úr: én nem haraxok
ikszelj be mást inkább –
brókerbőrbe kösd be Marxot
vagy a Foucault-ingát!

HÁT AZÉRT AZ

hát azért az nem úgy megy –
pittyegett a vörösbecg –
röpülgetünk szelek szárnyán
földön járunk amúgy meg

hát azért az nem úgy van
szárny ha nincsen uszony van
kopoltyúval lélegezni
tanuljunk meg de nyomban

hát azért az nem úgy lesz –
csomók ura elereszt
kiröppensz a kalitkából –
hazád már nem kötelez

hát azért az pont úgy lesz
a szabadság kirügyez:
ingyen lesz az ingyen ez! –
összesúgnak összebúgnak
két jóbarát: Hossz és Bessz

KÁNAÁN

nagyon úgy fest a dolog
hogy ez itt egy jobbhorog –
turkok szittyák ugorok
Nap a Föld körül forog

nagyon úgy fest a dolog
hogy nyakadon a hurok
de ha meg is megfeszül
jóanyád majd újraszül

jó leszek hozzád fivér
válik vízzé honfi-vér
és kiütlek – bokszt ha bokszt!
mit bokázol? mit habogsz?

nagyon úgy fest a dolog
arany vagyok s drágulok
amit mondok nem maszlag –
kell kilóra megveszlek

ez itt már a Kánaán
ész ragyog be ablakán
úgy világol mint a Nap
mint széfben kötvényalap

megállhatunk hát e helyt
mint ki rejtvényt visszafejt
és kilyukad ott ahol
állam vonyít pénz csahol

CSAK AZT

csak azt kérem: ne hazudj!
hogyne tudnám: van az úgy
a jóért hazudni kell
s lesújtani mint ököl

meggömbülni néhanap
mint pálma teher alatt
így nő nagyra igazság
üvöltve hogy ringassák

mint bölcsőben kisedet
hogy kiszívja véredet –
cselvető rossz haragszik
ország s népe gyarapszik

csak azt kéri – zitty és zutty!
új világot ne hazudj!
hazudj régít ha muszáj! –
mormolta szív s hamu-száj

SZOC-ART

Barguzini anzix

1 *Journal of the American Medical Association*, 2000; 284: 2669-2674.

ettõ' elvtárs tartottunk

ettől elvtárs féltünk:

Ő vár ránk a sarkon túl –

dej'sz még alig éltünk!

hisz még alig ártottunk

fűnek-fának-népnek :

még gatyát sem váltottunk

s hipp-hopp végítélet?

ettõ' elvtárs ne rettenj!

nézz a ténnyel szembe:

három napja nem ettem

sem farkast sem embert

2. *Chlorophyll *a** and *b* were determined by the method of Lichtenthaler and Sponholz (1980). The absorbance of the chlorophyll extract was measured at 663 nm and 646 nm. The concentration of chlorophyll *a* and *b* was calculated using the following equations:

most egy kicsit jobban vagyok –

mondotta a hősi halott

felülve az ágyában

s munkához is fogott legott -

e sírhalom ha nincsen ott

helyén már egy gyár állna

3. *Conclusions*

éjjel és nappal dolgozom

hogy ez már nem is élet!

ám így gyarapszik kolhozom –

a neve: Végítélet

leszedek minden csillagot

égre kerül új képlet

Istennel a nép jóllakott –

minden fogalom kép lett

így virrad fel az én napom

még hogy a harag napja!

levág – hisz ez a jutalom! –

Isten jobbjá mint szabja

ALLEGÓRIA (II)

gondolunk egy merészet:
törlünk minden egészet
így lesz egy részből egész
legalábbis felerészt

feleország nem ország!
félből egész: mennyország!
másik fele föld alatt
lapít a népakarat

felkiált a Bátorság:
vessen minden Pártosság!
vessen minden pártütő
kutyaütő utódpart

vessen minden ütődött
ki árnyékra vetődött!
elpusztulsz vagy kitartasz –
jelenti az UGAR-TASSZ

fölszúg ott a Helyeslés
hol nincs több párt nincs több rés
erős bástya a haza –
nem is részek halmaza!

Sokféleség nyafogja:
vaskéz össze ne fogja!
hát mi fogjon össze más?
káoszt akarsz nyavalyás?!

azt is kaphatsz hogyha kell! –
Patkányfogó énekel –
ujjong a nép ámulva
volt-nincs ország perc múlva

furulyaszó dudaszó
nem ideszól – odaszól:
menetelnek víz alatt
gurgulázó áradat

ÉNKORMÁNYOM

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
ellenség eszén mindig túljár –
békesség búza kasza bor!

énkormányomnak nincsen párja
mert a párja épp én vagyok –
szorítja nyomja reparálja
mit engednek a viszonyok!

énkormányomnak nincs más dolga
tudassa: a nép én vagyok!
énnépem néz rám éndalolva
s cinkosan vinnyog hunyorog

vénül a világ s belerémül
ki az ki ajtaján kopog
aki rádörren szuverénül:
j'accuse! – mindenkit vádolok!

az én kormányom nekem énem
másoknak tán csak cápafog
de ha megjön majd ehetnékem
aki nem én mind sírni fog

belőlem áll az én kormányom
én vagyok mindene neki!
ne változtass a jó irányon! –
ezt az egyet még kiköti

énkormányom én jókormányom
kormányrúd – enyém! nem adom!
úszik hatalmas rakományom
röhögve csöpp kis rudadon

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

énkormányom a legjobb kormány
egész nap lótfut kaszabol
kiáll értünk mint kémény ormán
zászlót lengető kőszobor

GYÁVÁK NÉPE

1

jaj de gyávák vagyunk
mindent másra hagyunk
gyávák gyávák gyávák népe! –
de okosak vagyunk!

de okosak vagyunk
mindent másra hagyunk
bölcsek bölcsek bölcsek népe! –
jaj de gyávák vagyunk!

2

de ügyesek vagyunk
mindent másra hagyunk
kiskapuk és trükkök népe
törvényt szegünk hóba-hébe
de ügyesek vagyunk!

de lúzerek vagyunk
mindent másra hagyunk
csetlések s botlások népe
balsors akit régen tépe
de lúzerek vagyunk!

3

de zsarnokok vagyunk
agyunkra megy agyunk
nagyagyunkra hüllőagyunk
már csak alig vagyunk

már csak alig vagyunk
egyre fogy az ügyünk
történelmen általmegyünk –
alul minden kigyün

LÓVÁTETTEK BEVONULÁSA

finálé

jönnek jönnek fölnyihogva
pányva nélkül és befogva
jönnek csendben poroszkálva
fület sunyva meg-megállva
rét fűvén esőben ázva
legelészve sörényt rázva
de aztán indul a vágta
magyar vágta hazavágta
és a lejtőn dübörögve
megindulnak lejtmenetbe'
világvégi döbbenetbe' –
jönnek a lóvátett népek
(helyükre majd mások lépnek)
jönnek jóból mennek rosszba
egymás lábán botladozva
a világon áttiporva
vágóhídra létporondra
vége-hossza nincs menetnek
de akkor már gyászmenetnek
jönnek mind a lóvátettek
a megcsaltak az átverték
tönk széléről tönkretettek
tűnt varázsból ébredettek
lejtőn robogva rohanvást
dübörögve folyton-folyvást
jönnek egyre rendületlen
hátnyereggel s nyergeletlen
hömpölyögve mint a tenger –
útjukba ne kerülj ember!

ALLEGÓRIA (III)

Hazugság és Szemétség

kéz a kézben járnak

nincs tévedés se kétség

övék minden pálya

egyén között fociznak

nép labdafejjével –

hát téged meg mit izgat?

játsz más idejével!

labdaember labdanép

ahogy rúgják pattog

hat gól után hetet még

nyolcat is kaphattok

az én népem már ilyen:

gurul mint a labda

de leginkább semmilyen –

fog- és szájharapda

tűr csak tűr csak – addig tűr

amíg fel nem lázad

védi tőle majd rendőr

az Európa-házat

hess most innen! költő hess!

alkoss inkább máshol!

hass gyarapíts fenyegezz

lenne hol hazád hol

nincsen benned szeretet!

pénzszeretet – nulla!

hát a hit? hit hova lett?

ó te tarantula!

de mi megfogjuk kaszát

vállhoz vetve vállunk

szeretjük a pénzhazát

s jó nagyot kaszálunk!

EGY VEZÉR GYEREKKORA

Hommage à Jean-Paul Sartre

lehet hogy csak ezér'
mondotta a vezér
felidézve gyerekkorát –
rúgott egy gólt de akkorát! –
kész hazugság-füzér

én vagyok a vezér
vezérkari tüzer
visszatartom akaratom
kezemben a békés atom
majd felrobban ezér'

orrban csak egy gyűrű –
űrű világhírű
szakadékba vezet nyáját
megszámlálhatatlan hányat
soha ki nem derül

küzdöttem a közér' –
zokogta a vezér
odasóztam haj vitézül
de nem láttam hogy mi készül:
rám ront ezer üzér

rám ront ezer kazár
s a bazárból kizár
guggolok fekete lukban
legbenn salak-alagútban
és csak sodor az ár

imádkozom ezér'
ó csak egy kis büzér'
hatalomnak fejszaga van
mert fejtől bűzlik a hal –
a helyzetem bizarr

tűz van ugrom vizér'
víz van babám tüzer'
válok ha kell Jean-Paul Sartre-rá
Cohn-Benditté maquisard-rá –
szeretnek nem ezér'

egy éjszaka s ezer
alszik a nagyvezír
állam s tőke szívja vérünk –
amennyink van annyit érünk
nem túl sokat ezér'

arra kérünk vaze
most már menjél haza
vagy ha ennek az az ára
menj helyettünk közmunkára –
egyenese a kasza!

arra kérünk vaze
ne légy nemzet esze!
belülről kiket vezérel
a vezérük s nem vezérelv
visszaadják – nesze!

ÉLÜNK S LÁBUNK ALATT⁷

Egy Oszip Mandelstam-vers fordítása

Élünk s lábunk alatt az ország már seholy,
Jó, ha tíz lépésre a szavunk elhatol.

S ahol futja még pár igaz szóra,
Terelik a kremli hegylakóra.

Kövér ujjai mint a hernyók – zsírosak.
Szavai súlyosak mint egypudos vasak.

Mosoly bujkál csótánybajuszában,
S tükörfényes mindkét csizmaszára.

Mellette nyápicnyakú vezérek hada,
Amivel játszik – félemberek szolgálata.

Ki sipít, ki nyüszít, ki nyivákol,
Csakis ő, aki bődülve vádol.

Mintha patkolna: ukázra ukáz –
Fog közé, szem közé veri e kéz.

Neki a kivégzés – medvének a málna,
És dagad a keble oszét fajtájának.

⁷ Az 1933-ban született Mandelstam-vers eredeti címe kezdősorával azonos: Мы живем, под собою не чуя страны. Fonetikus átírással: *Mi zsiujom, pod szoboju nye csuja sztrani.* Posztpetófi Sándor 1938 decemberében a vlagyivosz-toki tranzitlágerben találkozott Mandelstammal, aki már haldokolt. Itt suttogta a magyar költő fülébe a rettentő verset, amelyért egykor letartóztatták, és amelyet Posztpetófi nemcsak örökre emlékezetébe vésett, de saját gyönyörűségére le is fordított. Posztpetófi lágertársa, Varlam Salamov, akivel a haldokló költő priccse mellett kötöttek életre szóló barátságot; később, a *Kolimai elbeszélések* egyikében (*Cherry Brandy*) örökítette meg Oszip Mandelstam gyötrelmes halálát.

CSŐCSELEKSIRATÓ

kicsi csőcselékem mi lesz most már véled
mi lesz most már véled
ha a köd szétszéled
s megtorpansz mint célját veszített
célját veszített véreb?

kicsi csőcselékem nyálcsorgató hordám
ordas gyűlölettől
dagadt orrcimpájú
hová csörtetsz vért szomjazva
ha üres a vályu?

kicsi csőcselékem felvonyító falkám
vért könnyező démon
körme – vágat – koppan
robog lejtőn szakadékba
megmered hurokban

kicsi csőcselékem vadvirágos kertem
mi lesz most már véled
ha csak úgy letépnek
nem kell álarc hatalomnak
állathecc a népnek

kicsi csőcselékem drága hóhérlánykám
hová leszel most már
sors keze ha rostál
vérpád mellett kötögetni
ki fog nekünk most már?

kicsi csőcselékem sorstól rendelt párom
hörgő lefolyólyuk
csatornavirágom
mi lesz vélem nálad nélkül
ha a Bárány rám ront?

kicsi csőcselékem szerelmeset mátkám
valahányszor hívlak
előfurulyállak
összetörik patkányszívem
kéthetente átlag

kicsi csőcselékem édes hasonmásom
csücsörítsél szépen
csókra száj parázson
csak egy csókra Júdás-csókra –
forog Ige nyárson

kicsi csőcselékem én Nagy Gyávaságom
galagonyabokrom
utolsó dobásom
mért hagyta el ilyen gyorsan –
csontod is kiásom!

ládd én úgy szeretlek hogy látni se bírlak
hogy látni se bírlak
hogy már le sem írlak –
lárvaarcod néz csak rám mint
kitöltetlen űrlap

KONCENTRÁLJUNK
Barguzini koncentrálos

Koncentráljunk koncentráljunk
picit várjunk koncentráljunk
egy kis dombra a sírdombra
koncentráljunk koncentráljunk

koncentráljunk koncentráljunk
egyvégtében táncot járjunk
dervistáncot pokróctáncot
forog az ég meg ne álljunk

úgy ugráljunk ne ugráljunk
csillagoknak dirigáljunk
vak angyalként űrben háljunk
koncertarcot imitáljunk

kopogjon húron vonótok
kopogjon a hegedűtok
mintha égre rögöt dobtok
dübörög a koporsódob

koncentráljunk koncentráljunk
égtől a föld hogy elváljunk
képpel teljen szemünk szájunk
legyen saját világvályunk

szolgáljunk hogy rászolgáljunk
ég s föld között szaladgáljunk
inkább mint végszóra várjunk
szírért-szarért felugráljunk

egy népre csak egy király jut
egy „hurra” jut mátkapár jut
vincellér jut kancellár jut
egy népre csak egy halál jut

táncolj rendszer táncoslábú
csillagrendszer medvelábú
dróton rángatott kócbábu
döngő léptű állambábu

koncentráljunk koncentráljunk
minden embert koncentráljunk
szívbe zárjunk jól bezárjunk
egy kis helyre koncentráljunk

láncot rájuk ércet rájuk
nyögjön minden porcikájuk
csontjaikon úgy ugráljunk
kisangyalom csárdást járunk

úgy ugráljunk koncentráljunk
szemek láncban táncot járunk
taposs rájuk tiporj rájuk
szépen kérnek megpróbáljuk

koncentráljunk koncentráljunk
mindig Egyre koncentráljunk
nehogy végül pórul járunk
misét közben celebráljunk

vastaps vastaps koncentráljunk
tapsra éljünk tapsra háljunk
karzat tombol – kutyafájuk! –
tapsol égi csillagpárjuk

visszatapsol: vasat rájuk
úrból tapsol főbírjuk
nem nézi pokolra hány jut
Taps Vezére – Jehovájuk

ZÚG AZ ERDŐ

zúg az erdő zúg az irtás
vajon ki zúgatja?
– nagy a fejed veréb elvtárs! –
a Hazugság Atyja

nagy a fejed veréb elvtárs
le kéne már vágni
– narancsvirág-nebáncsvirág –
de ez mákvirág ni!

bagoly bajtárs csak kitartás! –
ezer pokol s ördög!
– kisangyalom he'de csárdás! –
újra szép az erdőnk

fákon sepinty tóban seponty
hallgat a természet
– kintről karatty fütty kutykurutty –
de bent más a nézet

egyöntetű a huhogás
huhog aki él még
– vigyázban áll egész bagázs! –
szabadságnak vélnéd

nem zúg erdő nem zúg irtás
akárki hallhatja
bagoly pajtás köd-pufajkás
a lovát ugratja

LADI-LADI-LADILOM

ladi-ladi-ladilom
enyém minden hatalom
osztatlanul és osztva
összeadva s szorozva

ladi-ladi-ladilom
verebeket vádolom
hiába mind wunderkind
levadásszuk egyenkint

ladi-ladi-ladilom
itt a népé a vadon –
ha kiköpted ne vedd be
én őrzöm a nevedbe'

ladi-ladi-ladilom
erdőben forradalom
felzúdul sok káros hang
kintről-bentről kórusban

ladi-ladi-ladilom
azt dalolom: liliom!
ellenszólam – ellendal:
én győztem kétharmaddal!

szögesdrótot tekerít
erdő várost bekerít
hallgat a víz nem loccsan
Duna-parton halott csend

ladi-ladi-ladilom
forradalom hadi-lom
kerül minden lapátra
gyáva férge s a bátra

ladi-ladi-ladilom
torkomra forr a dalom
bagoly mondja verébnek:
„rám támadtál te véreb!”

VERÉBKASZÁRNYA

„zabálásból elég! –
mondotta a veréb –
táguljunk a lócitromtól
nincsen ingyenebéd!”

ne bántsuk a ganét
főleg az államét
síppal-dobbal kétharmaddal
megszavazta a nép

véget ér a terror
citrom körül furor –
itt minden az államé lesz!
tegnap lőre – ma bor

tespedésből elég! –
mondotta a veréb
mindenki fel közmunkára!
nem törik le derék!

huhogj veréb – papolj!
lesz belőled bagoly
ki velünk tart – nem csiripel
természete: komoly

ki nem egyszerre lép –
mondotta a veréb –
nem kaphat rétest estére
ne kérdezd hogy miért

veréb egyet szusszan
ebben meg mi rossz van?
áll egész verébkaszárnya
vigyázzban áll – hosszan

dörögnek a hurrá-k –
de a veréb nem rák
visszafelé nem menetel
kerül csinnadrattát

kicsi idő kell még
s kinyílnak az elmék –
menetel a munka hada
de ha nem kell nem lép

nem ugrabugrálnak
csupaszok az ágak –
sej holnapra megforgatjuk
az egész világot!

VERÉB

elég öcsém ebből elég! –
mondotta a döglött veréb
csiripelte de már alatt
hol nincs észérv s leszarva lant

menj hát most már kicsit *aréb* –
mondotta a fagyott veréb:
hol Istennek hajléka van
elfér minden hajléktalan

rebben az ég – szárny robaja
leszarva a szobrok feje
parlament mészkő-taraja –
huj-huj-hajrá s halleluja

VÉGTÉRE IS

végtére is mi a gond?
ki halandó ki halandóbb –
aki meghalt aki él
hazafelé dülöngél

csak van egy kis bökkenő:
törve tükör s tekenő
törve minden szerzemény –
bárha így is őrzöm én!

de hát hol az a haza?
ez itt csak romhalmaza –
s fenn a zombik-lakta ég
omladozó düledék

VAN IDŐM RÁ

van időm rá. nincs időm.
vontaképpen ráér.
azt csinálom kicsiben
mit Isten csinál rég.

nincs még véged. véged van.
vontaképpen mindegy.
fejed üres. véred pang
szád széle lebiggyed.

mit akarsz itt? nem akarsz?
akkor meg mit görcsölsz?
csúszol-mászol pár araszt –
fulladsz. hörögsz. szörcsögsz.

nem vádollak. vádollak.
közben az a vád ér
csak magam előtt tollak
rejtőzködő háttér.

nem rejtőzöm. csak vagyok.
vagyok aki lennék.
mint ha forrás felbugyog
úgy bugyog e nemlét.

Isten a Hely – a helyed
az is lehet – sírhely.
üres sír. a test helye.
számodra *itt* nincs hely.

EZ A FIÚ

ez a fiú haj fura j'ám!
nem játszik már ködfurulyán
nem tamtamol napkorongon
ferde szemmel mint egy mongol

háború van háboru j'ám!
átmorajlik évek raján
át a hegyek földtaraján
idők árján – Hungárián

vágtázva jön mint a szélvész
puszta úrban hangja elvész
csűrödöngölő táncot jár benn
csonton ugrál haragjában

nem terem több embert porból
über-embert letiportból
nem emel fel inkább rombol –
de nem enged az iramból

TULAJDONKÉPPEN

tulajdonképpen mit akarok?
tulajdonképpen semmit.
fogjad – ez itt a te takaród!
elválunk ismét s ismét.

fogjam? de hisz ez földtakaró!
hófoltoktól lukas még –
de kürt harsan most: *takaródó!*
alant töltöd az estét!

lenn a jó meleg lepel alatt
mint elvetett mag alszik
míg odafenn a világ halad
amíg csak ki nem alszik

GIPSZMADÁRDAL

bomba robban madár rebben –
nem lehetne tömörebben?
gipszmadár ezer darabban –
szabad madár rebben rabban

emberből a szó kirobban:
nem lehetne magyarabban?
üvölt a száj – a fej kékül:
nem lehetne madár nélkül?

ó dehogynem! máris! máris!
egy pillanat! csak hát mér' is?
hej ne kérdezd – üsd míg kába!
minden madárt kalitkába!

kalitkába – onnan üstbe
hogy ne menjen tervünk füstbe –
sok rossz madár jóvá válhat
ha elnyeli állam-állat

Nagy Fenevad és Fényhozó
Anti-Madár leltározó
nyitogatja kalitkákat
s kapdossa ki madárkákat

nincs mocorgás nincs nyöszörgés
hétköznapi van kicsit szürkés –
egy nyikk két nyikk százezer nyikk
sok satnya nyak lehanyatlik

ám a szépség újra itt van
s a tudásnak ajtót nyit benn:
képernyő lángol-világol
minden háznak ablakából

nagyharang hát megkondulhat
gyásznép násznép kitódulhat
akit illet könnyet hullat
hullaszag leng – államillat

Én a szív a szív a szív
a szív most visszazív
még téged is kicsit
bár képed nincs is itt

dalolva kér a nyár
dalolva lárpurlár
a semmiér' dalol
de már a föld alól

dalolni kedve van
hisz minden adva van
a lét kukája – bang! –
üresen kong a hang

a lét kukája hív
nem ám diadalív
fölé hajol ha van
a szív – hajléktalan!

dalolni kedve van
hisz minden veszve van
észerv rögeszme hang
a lét kukája – bang!

az én halál halál
keres de nem talál
akárhol is vagyok –
csak hült helyem ragyog

az ő halál halál
szívemből most kiszáll
még súrol is kicsit
még sírnom kell – de csitt!

ZANZIBÁR

édes-szomorú dal

a szív a szív a szív
a szív most visszazív
még téged is kicsit
bár képed nincs is itt

dalolva kér a nyár
dalolva lárpurlár
a semmiér' dalol
de már a föld alól

dalolni kedve van
hisz minden adva van
a lét kukája – bang! –
üresen kong a hang

a lét kukája hív
nem ám diadalív
fölé hajol ha van
a szív – hajléktalan!

dalolni kedve van
hisz minden veszve van
észerv rögeszme hang
a lét kukája – bang!

az én halál halál
keres de nem talál
akárhol is vagyok –
csak hült helyem ragyog

az ő halál halál
szívemből most kiszáll
még súrol is kicsit
még sírnom kell – de csitt!

és aztán nincs tovább
nincs báb ennél butább
nincs szebb nincs tétovább
hát üsd le s állj tovább!

ez itt a gicshatár
és többé nincs határ
itt már mindent szabad
csak ne feledd szavad

eszem ellenzi bár
a szívbazár bezár
ez itt nem Zanzibár
a kép *un peu bizarre*

de tél van idelenn
és árnyak hada leng
a lét kukája – bang! –
a hang lélekharang

a gyász nem magyaráz
csak halkán füttyörész
több kéne ide ész
adsz majd ha ideérsz

dalolva kér a nyár
dalolva lárpurlár
a semmiér' dalol
de már a föld alól

HOMO SACER

ez az ember határeset
határeset határeset

élők s holtak közé esett
nem nagy eset – sors-baleset

mióta itt hajléktalan
fenn az égben hajléka van –
alszik a tér hajlatában
összefagyva hajnaltájban

mint istennek kitett étek
átok ha érintenének
de az is ha úgy hagynátok –
átok száll mindenképp rátok

mellette alszik kutyája
madzag vetve a nyakába
térdére kis fejét hajtja
ki arra jár megugatja

megugatja – megigézi
ahogy hold a földet nézi
mintha látná a lét poklát
pedig hát csak holtakat lát

DÍNOMDÁNOM PESTIS IDEJÉN

egy pár napon belül

lárma zsvaj elül

nem hiszünk a szóbeszédnek

úgy ülünk a díszebédnek

terülj asztal! – s terül

terülj asztal – s terül

most minden kiderül

mért nem szólnak a gitárok

betemetve minden árok

és csend köröskörül

ember magán könnyít

megérdemel ennyit

de ha mégsem érdemelne

neki az is érdem lenne

szívet ha kés megnyit

kételkedik szögnyit

huroknyit maroknyit

várva a nagy pillanatra

életét tehesse latra –

azt a jövővényit

Nap többé nem hevül

fellegekre kiül –

mint versben ülnek ki boldog

halmokra a hullafoltok

szív is belekövül

ember folyvást javul

de parancs szól: Ja wohl! –

patkány terjeszt kórt miköztünk

vitát ezzel berekesztünk

mert a szó is avul

egy pár napon belül

Isten mindent törül

minden szót és minden képet

mint ki törül ki fenéket

s már ennek is örül

HAUTE COUTURE

nem is tudom mért
szomjazom a vért –
morogta a bálványisten –
mikor tudom: isten nincsen
talán épp ezért?

türelmem ha fogy
világ belerogy
földön csattan ostortestem –
sistergett az esőisten –
te csak uralkodj!

horog és hurok
az ég háborog
húzd meg nyakán míg nem kékül
úgy rántsad ki – kötélnélkül
teste csak burok

szomorú de tény
véres a kötény
nézi bárdal hentes-isten
egy sújtással kin segítsen
ki itt a legény?

karmester csak int
és elbújnak mind
vinnyognak jaj hullik könnyük
fejlevágást megköszönjük –
kapd hón alá s vidd!

munkám ez s a bér:
ó csak egy kis vér
fizetség a haladásért
mért mit gondoltál mi másért?
semmi sincs ingyér!

azt hitted az űr
végtelenül tűr
történelem – hús-szabáscsát
vérből épül föl a Házad –
ez az haute couture!

van fejlődés! mér?
ez csak kiber-vér
nyakat vág el kiber-hóhér
böllérkéssel s dől a hő vér
mint utolsó érv

.....

de ha mindez van
a szív kizuhan
kizuhan a vakablakon
amely mögött csak én lakom –
mondotta a Hang

MI A HALADÁS?

mi a haladás?
mindenkinek más.
van akinek fa göcsörtös
odvas és pudvás.

mi a haladás?
van akinek más.
van akinek ikertorony –
kettős leomlás.

mi a haladás?
vétel s eladás.
piac szava állam java –
szentkép mandorlás.

mi a haladás?
egyre több tudás.
pokolra megy ki többet tud
mint az a dudás.

mi a haladás?
árnykép: tükörmás.
a sír felé előmenet –
ostor karikás!

BŐSÉGESEN VAN IDŐM

bőségesen van időm.
az a kérdés: mért nincs?
áll a kérdés. de kidől
mint egy döglött fétis.

hogy-ne-len-ne? – szótagol
csak momentán rád nincs.
fogd be kicsim! *ta gueule!*⁸ –
énekel a grádics.

énekel minden foka –
ó mennyei létra!
csak te vagy ki nyafog a
látra kapott létre.

mért van inkább valami
mint hogy semmi sincsen?
ezt a kérdést hallani
s válasz helyett – lőn csend!

mind felfelé lépkedünk
fokról-fokra hágva
ahány kérdés annyi trükk
s roskad mind magába.

hét kérdés hét nagybetű –
Isten hét nagy álma
válaszként mely rávetül
erre a világra.

egyik álom: nincs idő.
másik álom: mért nincs.
harmadik az agyvelő
mint hű Csakazértis.

⁸ Franciául: *Pofa be!*

negyedikben: ember nincs.
ötödikben: állat.
a hatodik: fény és dics.
a hetedik: zárlat.

lecsuklik a kottafej
megszakad az ének
mely az időt itta fel
mint egykor szirének.

szenyed is Odüsszeusz
árbochoz kikötve:
elviselni lesz-e szusz
benne ezt a csöndet?

kérdés ördögekampóján
szív vonaglik rángva
zörög – hej a nemjóját! –
mint gubó kirágva.

BLÖDLI

kezd a dolog érlelődni –
de ez itt a vérvelőd ni!
élet helyett csak e blödlí
jutott nekünk – maszkabál!

sarkantyú peng deli lóding
ingaóra alatt hold ing
élettröszt és halálholding –
sarokra a Nap kiáll

magának új bolygót fogni
a tejúton oldalogni –
ragyog a sok kurvaholmi
égre csillag hálni jár

kezd az elme érlelődni
szó nemlétre terelődni
világtábla letörlődni
jégkorszak jön – agyhalál

BEVÁNDORLÓK ELLEN

madárdal

„Idegen voltam, s nem fogadtatok be.
Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel.
Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek
el meglátogatni.”

(Mt 25,43)

nem a testért nem a vérért
csupáncsak a rend kedvéért
verdesek
csapdosok

ha kiáltok ajtón zárért
nem cipzárért! – a hazáért
mert már sok
ami sok

mindenfélék idejönnek
határon átsündörögnek –
füst a jog
s gomolyog

sok idegen megint jól járt –
mit keresnek itt a gólyák
bepölyt
menekült?

idejönni nem rest s kába?! –
röpülj vissza Afrikába!
odaküld
ez a föld

nem fér el itt már több szárnyas
hol szárnyakat sívó szél nyes
rövidre
tövig le

mondjuk ki hát becsülettel:
üres a szív – ország megtelt
hörögve
örökre

áll a gárda szív-dalárda
dárdaként száll a madárdal:
még egy hang
s véged van

imádságos szeretettel
csontot törő türelemmel
annyit még:
menj innét!

nem fizetségért nem bérért
csupáncsak a rím kedvéért
hímezek
hámozok

ha szólok csak az országért
azokért akiket kár ért –
hát ezek
a gazok!

nem a testért nem a vérért
csupáncsak a jókedvéért
itt egy teszt
töltsd ki ezt

csak kitöltöd – nyelved öltöd
néz rád majd a Testet Öltött:
egy kereszt
két kereszt

nehogy asz'idd hogy utálunk –
csak nemzettel konzultálunk
eziránt –
hazaránt

sír széléről népek atyja
az is lehet csak ugratja
a lovát –
íme hát!

hol madár se jár ő ott jár
határsávon átbetorkál
halovány
jövevény

mondja jött csak csipegetni –
szögesdrótot billegetni
ez a menny! –
hazamenj!

maradjon ki-ki ahol van
hogya ott hát a pokolban
szegre szeg –
oldja meg!

jöjjön le a fakeresztről
kérni kell csak – elereszt ő
jó pribék
hamzsabég

mit tehet még a szenátus
fejlevágó kalifátus
értetek
velsz ebek?!

mi kéne még hogya vóna:
bőfögéshez bikarbóna?
kis segély?
nagy segély?

csak a jólét mi? az kénel!
beülni a közepébe –
ne regélj
seregély!

jól tudjuk hogy mi a pálya –
fürtös szőlőnk lezabálja
csak ne ríj
rusnya raj!

mit bánjuk ha szomjan-étlen
pár száz madár – bár én kétlem –
vízbe fül –
nem turul!

annyival is kevesebben
érnek partot – szem se rebben –
tolluk hull –
wonderful!

mire hűhó ribillió?
így is van már négymillió
idegen
idebenn

kinek e hon nem avégett
van hogy nyújtson menedéket
visszavarrt
védőkart

kiket hagynunk kell út szélén
enmagunkról szint' leszelve –
kard ki kard
ne akard

téged is hogy így lemetsszünk –
ingyenkonnya ha volt megszuñt
most a hon
visszavon

visszavonja létesélyed
ha van élted máshol éljed –
itt ki van –
halva van

BALLADA A KVÓTÁRÓL

amióta amióta
szegény hazám idióta
szegény hazám haj mebuggyant
szemébül a könny kipottyan

amióta amióta
az én hazám idióta
szegény hazám édes jó te
kinek vagyok egyszülötte

de csak néz rám szélütötten
néz rám kvóta kólintottan
úgy néz mint ki nincs is ottan
mint valami csámpás Wotan

jajmióta jajmióta
rajta zubbony – kényszerkvóta!
künn a rossznép – de benn ő benn,
dörömböl e dühöngőben

amióta amióta
össznemzeti agybaj óta
kvóták népe hogy megindult
vész harangja hogy megkondult!

amióta amióta
világ magát összetojta
egy rátóti patrióta
elrettentő vétőjától

ki rádördül választóra:
„mondjál nemet! – ütött óra!”
s vereséget sajátjáról
másik játéktérre áttol

sejmióta sejmióta
hatalmát nép kivajúdta
nép a nép az istenadta
identitását nem adta

kérték pedig követelték:
„adod ide! nem vagy vendég!
kapsz másikat! szépet nagyot!”
nem kell ha én nem-én vagyok!

„ha nem adod hát elvesszük
helyére miénket tesszük!
legyél ami lennél: piréz –
vagy végvárat védő vitéz!”

mármióta mármióta
szegény hazám lett félnóta
mint kinek a múlt bekattan
és mást játszik mint a kottát

„bejössz migráns – de te kimész!” –
nyúlt szikéhez tudatsebész
multikulti – gonosz penész:
„muszlim leszel ahogy kinéz!”

törött bögre görbe bögre –
megy a haza hóbörögve
megy ki színről mindörökre
röggé válni sírgödörbe

eláll a szó szív megszakad
éntudata kettészakad
egyből így lett kettő szegény –
hasadt lélek hasadt személy

ahány sóhaj annyi kvóta
kvittek vagyunk – azt gondolta
„dehogy vagyunk! idióta!” –
főmedt rá egy unióta

„perdülj táncra! tombolj kvóta!
lassan mondd szótagolva:
ezer év itt kicsit már sok –
jöjjenek most a migránsok!”

holdra mutat hülye ujjá
a tudást ő abból szopja
szopja szopja aztán fújja –
nehogy asz'idd paranoia!

amióta amióta
ez a világ idióta
ez a világ egy nagy seggfej –
kicsi hazám a legszebb hely!

EPILÓGUS

nekem ugyan tökre mindegy
hol a haza? ott egy – itt egy!
egyik fenn – ég magosában
másik lenn e kőmozsárban

MENNEK MENNEK A PIRÉZEK

hát ezt nem is tudom
csak mennek az uton
mennek-mennek a pirézek
jobbra néznek balra néznek
akkor látják: beton

akkor látják: atom-
atombiztos betonbunker
a szív a szív s riadót ver:
kotródj innét fűgén bürger –
át nem keltek falon!

eldől a sok idom
ember-kisker ürge-nagyker –
elnyeli őket a tenger
csomagtartó gyűjtőláger –
mobilhívás? – adom

hallod? hív a haza
az a kérdés vaze
legyek inkább vagy ne legyek
hogy a terhedre ne legyek –
szívem hazahuz-e?

most akkor hát mi van?
az van: ember kivan
én nem látom hol az ember –
itt van csak még lenni nem mer
ne vedd tőle zokon

VASFÜGGÖNY

ez egy kicsit csunya volt! –
kiabálta a Félhold

és felelt rá a Kereszt:

megfogtam de nem ereszt!

s hol van Dávid csillaga?

sárga fénye billoga

az ég szégyenbélyege

hajtókáján villog-e?

lemészárolt kisdedek

vére hinti földedet –

dicsőségnek híre megy

nő mint lenn e hullahegy

ígéreted hamis volt –

ég határán szögesdrót

átok csap fel fojtott könny –

legördül a vasfüggöny

AKARSZ-E

akarsz-e diktatúrát drága?

mert én régóta akarok:

rendet mely kemény mint a márga⁹

s lesújt ránk mint a vasdorong!

borongjon más a jognak vesztén

nekem a jog nem asztalom –

fülemen panaszkod áteresztvén

bálványisten – Én – vért iszom

akarsz-e diktatúrát drága?

akarsz-e Arturo Ui-t?

kitől egyszer majd hánysz sugárba

mert a csapból is ő folyik?

akarsz-e diktatúrát drága

mely boldogít akár a drog?

agyat-szívet férgesre rágva

amíg van elme mely forog

akarsz-e dögtatúrát drága

mit érc-tű szívedbe tetová?

vércseppek pergő gyöngyvirága

üvöltődervis: netovább!

akarsz-e seggtatúrát drága

hogyan megtanulj csúszni taknyodon!

hol a szó nem üres tiráda

s fenséges mint a Grand Canyon

⁹ A barguzini kéziratos hagyatékban talált talányos vers első változatában ez a szó még így szerepel: „rendet mely kemény mint a merga”.

akarsz-e diktatúrát drága
 vagy kedvesebb neked nihil?
 ébredtél volna fel korábban
 most már késő – kilőve nyíl!

akarsz-e láncszem lenni láncban:
 Nagy Gyávaság mely árcsalan?
 karóba nem húz – más halált szab
 táncrend szerint a Danse Macabre!

akarsz-e mondd kiesni Má-ból?
 nem húzni lapra új lapot?
 mint ki nem látja erdőt a fától –
 az elközelgő Tegnapot?!

„akarsz-e?” – hadd ne kérjem többé:
 hogy is ne akarnád a jót?
 válni egyetlen néma tömbbé
 s birtokba venni földgolyót

nézz rám szépséges bombatölcsér –
 szívbe fúródó arc-repezs!
 bocsáss meg ó e ronda giccsér'
 harcolok csak – s a vértem ez!

UTOLSÓ ÍTÉLET

irodaradír
 irodaradír
 kardal hördül – nem madárdal:
 mennyből a radír

dir-bul-scsil-ből¹⁰: dir
 avantgárd radír
 leradírozza az égről
 s volt-nincs hajnalpír

zenit és nadír –
 de durva radír!
 a fekete lyukig törli
 mit Ujj égre ír

a virtusból *vir*
 kaszárnya-radír
 világnak ha odadurran
 lesz nektek idill!

rög- és vér-radír
 történelmet ír
 kiradíroz jelent s múltat –
 száll az örömhír

ipari radír
 szén- és füst-radír
 letörli sok badarságot
 mit Nap égre ír

¹⁰ Alekszandr Krucsonih (1886–1968) orosz kubofuturista költő *értelmentűli* (zaumnij) nyelven írt híres versének kezdősora. Posztpetófi jól ismerte az orosz futuristákat, Krucsonih egyik-másik hangverse annyira magával ragadta, hogy magyarra is átültette őket.

ugrik a radír
sej ördög-radír!
sehol semmi: szó se ábra –
tisztá létpapír

papírlét-papír
mely mindent kibír
Úr ír táblát letörölve
mert radírral ír

MIT AKARTOK?

mit akartok? de hát semmit –
csak egy kicsit szélesedni
csak egy kicsit magasodni
de hiszen te is tudod!

mit akartok? jaj hát semmit
csak egy kicsit lelkesedni
lyukas fogként szuvasodni –
és a sok száz jajgatott

mit akartok? jaj hisz semmit
csak egy kicsit eszesedni
csak egy kicsit kezasedni
lenni fiú – fogadott

hát ha az kell – nesze semmi!
ettől fogtok eszesedni
a korbácshoz kezasedni –
s eléjük csontot dobott

NÉPVEZÉR

egyik lábam rövidebb –
de a másik hosszabb!
impera et divide
mikor melyik rosszabb!

egyik kezem hiányzik –
de másik meg nincsen!
nincs ki annyit anyázik
nép anyázik mintsem

egyik fejem levágták
másik hever porban –
mint vérpiros palánták
néznek letiportan

mert ilyen a nép feje
teste földbe ásva –
ha jön torlás ideje
táncosan patásan

s bünt hogy bűnnel ne tetézz –
nehogy rosszat gondolj
előugrat hű vitéz
levágni e konkolyt

ha levágja hadd vágja
hisz fej nélkül könnyebb!
inkább leszek a bábja
mint hogy erőlködjek!

nép vagyok – a nép helyett
Apja s Napja lettem –
bár a szív még émelyeg –
nyaktilózó pöttöm!

nézem őt az érdemest
ennél sokkal jobbra –
mint az alkonyt nézi est
nyulat néz a kobra

kobra-kobra – nyúlvezér!
ha kitátja száját
egész világ berezel
s felkerül a szájazár

mint megbűvölt kisnyulak
indulnak feléje
lábujjhegyen a szavak
mindmegannyi V jel

én a nép a nép vagyok
a Nap szívszerelme –
nem érti meg ezt a jog
s népilegen elme

ó a nép az istenadt'
ó a szedte-vette
tátott szájon áthaladt –
vedd be hát *nevedbe!*

.....
nép ó nép! Gorgó-fejű!
néz rád hidra-állam!
múlt néz – jövő idejű
s megdermed spirálban

LYUKAS ZÁSZLÓ

nagyon úgy fest a dolog:
ez a zászló nem lobog
ez a zászló lekonyult
szabadságnak alkonyult

lóg sápadtan csüggeteg
mint valami nagybeteg
pedig felkelt utca hogy
hogy ne legyen kapcarongy

áll a zászló mint dukál -
lyukból címer kandikál
ne kérdezd meg kinek áll
mert annak neve: halál

de még ha most limlom is
fennen lobog akkor is
mert a szív hol bujdokol
csattog lobog tündököl

nagyon úgy fest a dolog:
ez a zászló nem lobog
nem lobog bár újra áll -
csak már népet nem talál

UTOLSÓ VERS BARGUZINBÓL

nem érdekel igazából
hová űznek e hazából
hová űznek meddig nyúznak
siettetnek sarkantyúznak

nem is az hogy maradnék még
mint e furcsa maradéknép
maradnék is - csak látványnak
földön égi maradványnak

nem érdekel igazából
ki az orvos ki az ápoló -
leng a lélek leng az inga
Barguzinból Barguzinba

tudd meg hogyha engem várnál
nem estem el Segesvárnál
nem estem el mégsem élek
halottként is hazatérek

MINTHA

annyi minden jut eszembe –
mintha jönnél velem szembe
élsz még – abban a hiszembe
csak én ezt már nem veszem be

mintha látnál s láthatnálak
megmutatnál kezet s lábat
háttal állva a halálnak
romlatlan a testi állag

mintha mintha minden mintha
körforgás ez örök mantra
mintha kéz csap fentről lantra
keresztet vetve e hantra

JAJ DE FURCSA

jaj de furcsa ez az ember
kire nézek szerelemmel
kire nézek ki rám nem néz –
nem is ember már de szélvész

nem is szélvész – katasztrófa
nem is ember – akasztófa
amely másik embert himbál
harang nyelve – láb kalimpál

himbálja fekete űrben
sötét lyukban szemgödörben
énekel az időn kívül
míg halála el nem évül

UTOLSÓ ALLEGÓRIA

Távollét és Jelenlét
föl-alá járkálnak
nézzék a két himpellért! –
várják kéri: várják!

hát ha bírok várok is –
aki bírta várta! –
betemetve árok is
feledve kokárda

nem lógatom fel őket
szemük sincs kivájva –
nézd e pelyva-felhőket
színük mint a mályva!

máglya lángja gomolygás
izzik csillag-máglya
rakja rakja Izajás
belekap hajába

de hát többé semmi baj
már ha eddig baj volt
meggyőz majd e kőrobaj –
nincs minden szív vajból

mi kettő volt – egyesül
nem lesz több halasztás
együtt leszünk – tiszta sor! –
egy faj csak a kaszt más

Távollét és Jelenlét –
luli-luli-ének –
nincs köztük több ellentét
sej de vígan élnek!

SZÓL A KUVIK MÁR

Ad notam:
Szól a kakas már

szól a kuvik már
ütött óra már
ütött óra
virradóra
el kell tűnni már

szól a kuvik már
a táltosmadár
markolatig
pengét tövig –
hangot szívbe márt

szól a kuvik már
aj be csonton jár
szívtoronyban
Nagyabonyban
harangoznak már

micsoda madár
táltos csöndmadár
csőrét tátja
huhogása
mégsem hallik már

szól a kuvik már
felhőkuvikvár
rossz lélekként
kísértetként
vissza-visszajár

kár madár kár
alkonyodik már
alkonyodik
vékonyodik
már a szemhatár

szól a kuvik már
le nem lövik már
kuvikmadár
lélekmadár
kapukat kitár

UTÓHANG

nem tudja az mi a halál
ki ebben a sírban talál
felmutatva a csontvázat
mintha lenne magyarázat

e csontokra nincsen mentség
feledésből hogy kimentsék
asszonycsontok férfit rejtsek
aki nem volt megteremtsék

hát végül nem mindegy hol van?
föld ölében? kutyaólbán?
csontüzemben egyhuzamban
Barguzinban deazonban

NYARHÓDÁS

Én ismét
 a nyári
 szélben
 a nyári
 szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

MAGYARNÓTÁK

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

Én ismét a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben
 a nyári szélben

SEJ, NEM A LÉT HÁZA
Az Anyanyelv belépője a Csárdáskirálynő
harmincötödik felvonásának nagyjelenetében

Ad notam:

A Horgosi csárda ki van festve

1

sej nem a Lét Háza csak egy pláza
de az Isten
a Jóisten
megduplázza
pláza plázán hoppla-hopp
nem lóverseny – nyúlgalopp
szaporázza

Pláza-Isten Háza ez a pláza
de az Isten
a Jóisten
megtriplázza
dupla-tripla-hoppla-hopp
elkapja és újra dob
meg-megrázza

plázanyelven szólok most hozzátok
bazmegnyelven
cseszmegnyelven
száll az átok
ha szátokra veszitek
mond majd nektek köszönet
nyelvhazátok

öröm a szivemben dörömből benn
dörömből benn
dörömből benn
a szivemben
a szivemben dörömből:
nincs minden itt örömből
dörömből benn

depi voltam maj' nem öngyi lettem
 öngyi lettem
 öngyi lettem
 gyönggyé lettem
 gyere babám ne parázz
 üvegből van a póráz
 a kezemben

húzz el haver húzz el mos'már húzz el
 oda húzz el
 hol huzallal
 kalauz ver
 sej andalúz kalauz
 ki a kutya égbe húz
 d' ott is csak ver

sej nem a Lét Háza – csak egy pláza
 édesanyám
 édesanyám
 ne leprázza
 az Anyanyelv asszisi
 minden szavát elhiszi
 egyvalaki

van-e nékem – van hát – hogyne lenne
 hogy ne lenne
 hogy ne lenne
 amim lenne
 úgy vagyok én valahogy
 ahogy lehet a sehogy
 ha lehetne

2
 plázanyelven szólok most hozzátok
 hopplanyelven
 tripplanyelven
 mondok nektek
 nyelvhozzádot
 ha szátokra veszitek
 olyat üt rá a szitok
 mind elszálltok
 meg ne fogd a nyelvem a nyelvvelled
 a nyelvvelled
 nyelvem vedd el
 hej ne vedd el
 vedd el ne vedd – nem adom
 nyelved neve: hatalom
 nincs is nyelved!

édes nyelvhazámba megyek nyelvni
 megyek nyalvni
 megyek nyelvni
 visszanyelvni
 mindent vissza – nem adom
 nyelvellenforradalom
 le kell nyelni

3
 ha kidugtad egyszer ne húzd vissza
 ne húzd vissza
 ne húzd vissza –
 magyarázza:
 szoprán szoprán szaporán
 nyelvpórázon van a szám
 a parázna!

ejnye babám ejnye csakhogy megvagy
 csakhogy megvagy
 csakhogy megvagy
 nyelvemen vagy
 nyelvem hegyén birizgá'sz
 kimondalak – relaxá'sz
 mert épp ott vagy

plazmaképű szép lány lóg a nyelved
 lóg a nyelved
 lóg a nyelved
 anyanyelved
 a fülembe belelóg
 de az enyém analóg
 a tiedbe

ZÁRDAL

körü'belül itt van a hazátok
 körü'belül
 körü'belül
 fog az átok
 átok üti szátokat
 nyelvem nyelvhazátokat
 átok rátok!

nem beszélek most már – nyelvhasználók
 nyelvhasználók
 nyelvhasználók
 s nem használók
 nem használók senkinek
 majd használók akinek
 nem használók

AZ ÉN BABÁM

magyarnóta

Ad notam:

„Nem loptam én életemben,
 csak egy csikót Debrecenben...”

1.

Az én babám nem foghíjas,
 Csak egy kicsit kossuthdíjas,
 Csak egy kicsit halhatatlan,
 Halála lakat alatt van!

Az én babám orbitális,
 Orbitális, de digitális,
 Orrba-szájba infót szállít,
 S megnyalja a szája szélit.

Fürtös láncos, aj, be táncos
 Ez a régi medvetáncos!
 Táncolj szívem, táncolj törő,
 Digitális széf-feltörő!

Ez a világ csak egy vindóz,
 Csodák csodája és mind Óz,
 Sej, képernyőm nem vakablak,
 Reszkess világ, mer' bekaplak!

Ez a világ csak egy falu,
 Csak egy kicsit vályogfalú,
 Hej, kirúgom az oldalát,
 De akkor a babám belát!

Az én babám hajléktalan,
Elbóbiskol minduntalan,
Nem érdekli a választás,
Pártok között székházosztás.

Hej, csak lemegy a metróba,
Mintha menne, de disznótorba,
Letántorog, letipródik,
Mozgólépcsőn apródonkint.

A legények várják már lenn,
Kérdik, „mért nem maradtál fenn?”
Kezében a „Fedél nélkül” –
Verik, míg bele nem kékül.

Verik, verik, vígan verik,
Míg a földre le nem verik,
Ahogyan a diót verik –
Föl se kel most már reggelig.

Odaszól egy pártembernek:
„Mért nézed, ha embert vernek?”
Adj egy pöngőt, rád szavazok,
Nehogy asz'idd, smucig vagyok!”

Választás van, választás van,
A halálra halasztás van,
Addig most már meg sem halok,
Míg halált nem választhatok!

a szívemben van egy halott
az is lehet hogy nem van ott
az is lehet hogy én vagyok –
amikor már nem is vagyok

nocsak babám nocsak nocsak
a szívedben van egy bicsak
a halál is csuklik-csaklik –
bicsak helyén csak luk csak lik

magyar magyar minden magyar
rendőrmagyar hej körmagyar!
rendőr vagyok az angyalát
aki mindenhová belát!

ez a világ csak egy kocsmá
aki belép annak fuccs ma!
olyat ütök d' háromfele
beszakad a babám feje!

anarchia anarchia
pia híján anarchia
píár híján anarchia –
ria-ria-hungária!

anarchia anarchia! –
kiáltott az Emberfia –
anarchia anarhülye
kezdődjék a heje-huja!

DE SZERETNÉK

magyarnóta

Ad notam:

„Nem loptam én életemben...”

1

De szeretnék kormány lenni,
Multik között járni-kelni,
Míg a tőkét szopogatnám,
Új országom mutogatnám.

Dicsekednék fűnek-fának,
Nobnak, mobnak s a fifának,
Dicsekednék jobbra-de-balra:
Szavazzatok a futballra!

D'erre gondolni se merek,
Az országom gyorsan pereg,
Boldogságom kicsit nyom még:
Meddig leszek kormányon még?

2

De szeretnék bobó¹¹ lenni,
Felhőkarcolókat venni,
Míg a pénzem mutogatnám,
Új derridám szopogatnám.

De szeretnék bobó lenni,
Ha kidobnak visszamenni –
Mint egy hobó a kidobó
Pofájától megdöbbenni.

¹¹ A „bobo” annak a fiatal, úgazdag rétegnek a „burzsoá” és a „bohém” szó összevonásával képzett neve (bourgeois bohemians), amelyik a tudásával szerzett hirtelen gazdagságot a lezser értelmiségi életformával kapcsolja össze.

D'erre gondolni se merek,
Milliárdom gyorsan pereg,
És mivel szívem nem dobog,
Azér' nem vagyok én boldog.

3

De szeretnék halál lenni,
Új kaszával járni-kelni,
Míg a kaszám élesítném,
Megállnék a gyorsvasútnál!

Hadd sírjon a sín sikongva,
Hadd sírjon a sár busongva,
Fülemnek édes e sírás –
Mind meghaltok az szentírás!

De szeretnék halál lenni,
Országúton menetelni,
Egy kis dombra a sírdombra –
Sírdombodra lecsücsülni.

De szeretnék halál lenni,
Csontruhában járni-kelni,
Míg jégszíved szopogatnám,
Koporsóim mutogatnám.

Csakhogy fogyok, egyre fogyok,
Merthogy én az élet vagyok,
Halál akart élet lenni,
A halálnak hálálkodni!

TÉBOLYDAI DAL

énekli az egész elmeosztály

Ad notam:

A borgosi csárda ki van festve

működik az elme -

elmeosztály

turulosztály káderosztály tankhadosztály

bolond lettem köztetek

nevemre vett közterek

visszhangozzák

amióta megvagy

minden megvan

minden megvan minden megvan

számolatlan

6-os számú kórterem

képzeli hát parlament

kialvatlan

én vagyok a nemzet -

világnemzet

az a nemzet melyiket a turul nemzett

döntsd el ide vagy oda:

élettér vagy kaloda -

szálláskörzet!

forradalmat kértél

hát én adtam

a hazának ahogy tudtam népet adtam

írott törvény íratlan

már a nyergem alatt van

puhítatlan

nem vagyok én zsarnok

csak akarnok

azt akarom legyen itt egy tornacsarnok

tornacsarnok stadion

lábaimhoz odajön:

„világ bajnok!”

turulfejű szép lyány

mért vagy árva?

mért tengsz-lengsz itt ha jó vagy még

közmunkára?!

autósztládán zúg a köz

azt kívánja: levetkőzz -

mi az ára?

tébolydai lányok

hede lányok!

három napja egyfolytában

hede hányok

hánytám tegnap hányok ma

sugárban és bugyogva

van rá hány ok!

húzd ki agyfiókom

hede kiszellőzni

engedd babám eszem tokját

levegőzni!

de jó kinn a szabadban

szabad mit nem szabad benn:

nem kell győzni!

rohadékok vagytok

jaj de vagytok!

ha kinyíltok becsukódik

minden agy-tok

körök gyűlnek körökre

becsukódik örökre -

csak ti vagytok!

amikor az ész kezd
eszersedni

csak annyit mond csak annyit mond:

nesze semmi!

nesze semmi csak aztán

vágtass tovább a pusztán –
világból ki!

tüneményes ember

most már tűnj el!

tűnj el lassan tűnj el gyorsan mint egy bűnjel

mint eltűnik hirtelen

világból az értelem

s az éj elnyel

TURUL-NÓTA

Ad notam:

„Kossuth Lajos azt üzené...”

én vagyok az aki turul

úgy elülről mint hátulról

semmi ágán aki virul

ha kivirult csak úgy lehull

egész világ engem bámul engem irigyel

kurul tájon turul az úr

minden forint hozzá gurul

csinosodik házatája

költségeket haza állja

döntsd a tőkét ne siránkozz – s vidd szépen haza!

turul vagyok turul lettem

a turulba beszülettem

beszülettem turul vérbe –

ápoló fut de nem ér be

gyorsabb vagyok én tenálad kicsi Unió!

a fejemen ül egy turul –

ezt hallgassa meg doktor úr

ugy ül rajta mint egy szobor

tekintete nagyon komor

6-os számú kórteremben pávatáncolok!

a gyógyszerem ha elgurul

érte repül az a turul

csőrével lecsap rá vadul

s általnyújtja: „tessék Hadúr!”

így élünk mi Hunniában: Isten és fia

hej lecsap rá oly erővel

mint ki dobra dobverővel

dobra dobra kurul dobra

egyed balra egyet jobbra

tündérálom már nem ország álmodd azt te is

forradalom – fülke – ne már!
ellenséget mind ledarál
jó lesz az még töltelékeknek
meg nem árt a hurkabélnek
éljen a szabad szeszfőzés! éljen Ugocsa!

mi kéne még a nemjóját?
kössünk röghöz minden gólyát!
megszavazza a kurultáj
kétharmaddal Ural Altáj
megszavazza megéljenzi – férfimunka ez!

turul vagyok de nem madár
a számomra nincsen határ
viharmadár rablómadár
nem érzékel engem radar
nem leszek én már szünetjel Kossuth-rádió

én vagyok a vezérturul
világba ki beletörül
ha átkozzák akkor örül
sej magyarul sej törökül
magyar balta török ének: hull a hulla hull

én vagyok a világturul
lábam elé földgömb gurul
lábtengőzök vele kicsit
szégyenítve Puskás Öcsit
ne szarozzál lödd rá most már te vagy a legjobb!

fenn a turul – kánya bánja! –
aranyból fonva turbánja
aki ránéz azt kívánja:
még több turult a kormányba!
mi vagyunk a döntő többség mely mindent ledönt

porba hulltak cári sasok
azt hallván hogy sok ami sok!
sámándobos turul béljós
jeleket lát de mind baljós
szentkorona sámánének s mindenkinek kuss!

sej Cohn-Bendit! hatvannyolcas!
szerencsétlen vizesnyolcas!
mit tudhatsz te a turulról
ha rátámadsz Lajtán túlról –
ne beszélj így a nemzettel mert nem szereti!

turulgalamb béke ölyve –
a háború be van tojva!
békemenet turulmenet
útba esik jövet-menet
érted jöttünk nem ellened csak hogy te is tudd!

de elmúlik minden egyszer
nem kell hozzá kegyes vegyszer
egy kell hozzá de az van még
idő kell csak s elmúlhatnak
amúgy minden rendbe jön majd bár nem is tudom

száll a turul hát csak szálljon
szálljon mintsem szája járjon
de akárhová is szálljon
vele szállni ne muszájjon –
éljen a magyar szabadság éljen a haza!

HOL A HAZA?

végzemzeti dal

hol a haza

hol a haza

hol a haza hol?

odahaza

van a haza

van az valahol

hajde rezeg

hajde rezeg

csak tudnám hogy mi?

a nap reze

bokor reze

vágd a rezet ki!

hol a haza

hol a haza

hol mi köt mi old?

nincsen haza

nincsen haza

vesszen ami volt!

hajde ragyog

hajde ragyog

odafenn az ég

odavagyok

odavagyok

hazám magáért

ez a haza

az a haza

hazámfiái

égi haza

menjünk haza

immáron de mind!

ez a fiú

hazafiú

haj haza is ment

haza haza

az ám hazám

égbe füstbe ment

ha még egyszer

azt üzeni

az édesapánk

el kell menni

nem kell menni

sehova se már

hol a haza

hol a haza

hajde gödörben

hajde gödör

hajde gödör

a szívgyödörben

hajde gödör

hajde gödör

a szívgyödörben

Füty

KOSSUTH LAJOS TORINÓBAN¹²

Kossuth Lajos Torinóban

meglátta magát egy lóban

az is lehet nem is ő volt

hanem az a bajszos ápol

ne kérdezzük ne firtassuk olyan régen volt

mellette állt neve nincsen

vagy ha van hát neve Nietzsche

úgy nézték el ketten a lót

mint álomból néznek valót

valót amely elközeleg valót ami nincs

a négy lóból volt az egyik

kérték menni szíveskedjék

hej de a ló meg se moccan

pedig nem is volt még rozzant

Rocinante Rocinante te búsképű ló

odalépett akkor Nietzsche

hogy a kocsist rendre intse

de az ostor épp rávágott

lová téve a világot

most légy okos Sancho Panza Puskás Öcsi bá'

felzokoga akkor Nietzsche:

hát nincs Isten ki segítsen?!

így borult el a világló

tudván tudva: a világ ló

Upanisádokban így van hogy a világ ló

elragadta a végérzet
de akkor már igen vérzett

szíve helyén vérzett az űr

ahová majd kipenderül

nem ilyen lovat akart ő - zokogott a ló

Kossuth Lajos Torinóban

látta Nietzschét de valóban

konflislóra ráomlóban

a világot siratóban

és nyakába borult Isten mint a lónak ő

¹² Kossuth Lajos 1894-ben halt meg Torinóban, nem ki-
zárt tehát, hogy ott állt 1889. január 3-án a Via Carlo
Albertón a csődületben, amit egy nagybajszú férfi - a pa-
ralitikus sokkot szenvedett Friedrich Nietzsche - okozott
azzal, hogy zokogva a kocsisa által ütlegelt konflisló nya-
kába borult. Ez annál is kevésbé kizárható, mivel Kossuth
ekkoriban a nevezetes utca által határolt tér másik oldalán,
a Via dei Millén lakott.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

PIRINYÓ HERNYÓ HENRIK
hősnék

Én vagyok a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó,
a legelső, a legutolsó.

„Kövér ujjai hernyók – pirinyók...”¹³

Oszip Mandelstam

¹³ Posztpetőfi Sándor sokáig elveszettnek hitt *Pirinyó Hernyó Henrik* című hősenekét vagy daljátékát feltehetően Oszip Mandelstam Sztálin-ellenes epigrammájának e mottóként kiemelt sora ihlette („Его толстые пальцы, как черви, жирны”), de hatott rá Alfred Jarry *Übű királya* (Le roi Ubu) is, amelynek egy kósza francia nyelvű példánya az 1920-as évek végén jutott el Olejnyikov barátjától Posztpetőfihez Barguzinba. A *Pirinyó Hernyó Henrik* kézírata az Inkombank szamarai fiókját vezető Igor Lejko családjának pincéjéből került elő 1993-ban, egyidejűleg Malevics *Fekete négyzet* című híres festményének harmadik – egyben utolsó – változatával, amelyet a család itt rejtgetett a veszedelmes kézíráttal együtt egy krumpliskosár alján. A kosárban talált, több millió dollárra becsült Fekete négyzet eladása mentette meg 1998-ban a bankot a csődtől. Az ugyanebben a krumpliskosárban talált *Pirinyó Hernyó Henrik* mindezidáig még nem mentett meg a csődtől semmit és senkit, és lehet, hogy nem is fog.

1. A szavak és a dolgok között
szünet volt.

1. A szavak és a dolgok között
szünet volt.

kezdetben volt a Kert – édenkert
hajnali párákba betekert
estéli ködökbe bugyolált
függőkert mely előtt angyal állt

Édentől keletre volt a Kert
kietlen bolygóra rálehel
véletlen műve volt nem-akart
csillagpor égboltról levakart

szólítva felhőkből angyalkart
kinyújtva a híres védőkart
összetört valami meteort
lesodort valami csillag-orr

s felszisszent az Ige: bosszantó
csillagpor rettentő tüsszentő
hangtestet megrázza robbanás
mondva van – lehet hogy írva más:

kezdetben volt a Szó volt a Kert
volt a Kert mit szőttes kitakart
mert a Kert volt a Szó volt a Park
volt a Lét – semmiből kikapart

kezdetben volt a Szó volt a Rend
parancsszó világot mely teremti
„Legyen!” – és mindennek vége lett
behatárolva a végtelent

kezdetben volt a Szó – lepkehad
ellepni – röpke lét – ágakat
fényárban úszik és elmerül
néma csend bontatlan elme-űr

dicsőség! – lepke-kar énekel
szárnyat bont hirtelen s égre kel
mert a Kert mert a Szó maga dal –
hallgatod s szédület ragad el

de meddig tart a Szó? – lepke-lét
letépni pillanat örömét
lerakja lomb mélyén a petét
s létkörből ahogy jött ím kilép

növekszik fejlődik a pete
fák kérgén pillangók permete
nemlétből új létbe átmenet
előző életet eltemet

árva csend lárva-csend csöpp farok –
ringlispil: köldök-lét körforog
amit itt elront ott újakezd
újraír – törli azt törli ezt

lehullik lárvaarc fog vacog
odabenn valami mocorog
nyújtózik odabenn danászik
lepke volt s hernyóként kimászik

tömlőtest hullámszik szőr mered:
levél itt levélen nem marad!
hernyóké lesz immár ez a Kert –
tömik is magukba *à la carte*

de akkor de akkor DE AKKOR!
történik az ami mindenkor:
idillbe valami beleront
s megtelik jajjal a létporond

nem tudni hogy mint volt hogy mint nem
hisz a bűn akárhol megterem
almába befűr behatol
kukacok képében valahol

hallja még kis szive megremeg
rontása támadt rá semminek –
a kukac egyszer kinn egyszer benn
almától kérdezi: „tetszem nem?”

nem szól az alma csak visszaszól
töprengőn kukacnak válaszol:
„mért romlik mindig el ami jó? –
miért lesz hernyóból múmia?”

miért hogy egyszer csak nincs tovább?
miért lesz lepkéből lepkébáb?
almában kukacot ki teremt
tartva kezét pici ütően?

tekeregsz almában félsz harapsz
hófehér lidércként férc-kukac
mint fűró vájatban úgy haladsz
míg alma köpenyén kilyukadsz

„lenni vagy nem lenni?” – ó e hely!
ó mennyi kirágott almafej!
cserélve jellemet s küllemet
lángsírba innen hány lepke ment!

nem kényszer almator! nem muszáj! –
mindig van enni szem inni száj
almából vinni száj venni száj
s amíg van nincs veszély nincs viszály

jó tudás rossz tudás – nemtudás
egyik a másiknak vermet ás
lomb keblén fityegő alma-rend –
nem lesz itt soha már happy end

kert szíve almaszív meghasad:
kukacnak odakinn tágasabb!
őstörés vonala fut tova
meg-megáll: „jó ez így?” – tétova

bár még fáj mindegy már – régi seb: a másik kertje az édesebb!
a lomb ott zöldebben zizzen is
hej egykor mi kertünk volt az is!

hiába nincs gyógyír sebre enyh
kertet mely megragaszt nincsen ényv
harci dob kürt szava arra vall
e törés vonala: frontvonal

egyik kert: Nagy Kukac Királyság
másik kert: Hernyóság-Ormányság
e két kert határán almafa
égig ér mint Kína Nagyfala

egyikben fogy a zöld a levél
másikban alma fogy s almalé
itt első csúszásban-mászásban
ott másban: tapsban s hurrázásban

hogyan másznék én is s hurrázna szám
kár hogy még nincs ilyen versenyszám
legalább nincs az én falumban
vagy én nem ott vagyok ahol van

lombhatár szögesdrót őrszemek
örkukac fel-alá tekerég
odaát – hernyóktól kitelik! –
álczva hat szemmel figyelik

háború készül itt: két tábor
magával maholnap leszámol
leszámol kerttel és almával
odavág bombával baltával

süt a Hold de egész halványan
elnézik lombok közt néhányan
legurul almafa csúcsáról
miközben valakit ócsárol

kitört a vihar – mennyi dörög:
„ágakat tövestől letörök!” –
dézsból öntik úgy zuhog
ki-bevág ajtót ablakot

villám cikázik – fa lerogy
velerogy minden valahogy
alma az ágról leszakad
nem is talál rá szavakat

sorsunk odafenn keverik –
almát viharok leverik
rigmus-ra-verik ha verik
csak semmi vers libre – limerick!

szél veri jég kalapálja
állja – de már ki nem állja
tessék! szabad a pálya! –
földön az ég lakomája

odalenn odalenn – atya ég! –
mennyi isteni potyadék!
ó mennyi édes-leveses!
süt már a nap is – odasüss!

Pirinyó Hernyó Henrik
közleleg nagyokat ugrik –
valami jelzést odabök:
„mostantól enyém ez a rönk!”

Pirinyó Hernyó Henrik
almakirály – na de meddig?
mennyi király s mind pirinyó
sohasem láttam ennyit!

Pirinyó Hernyó Henrik –
almavirágnak rémlik
látta e pirinyót valahol
megvan! – kiáltja de lehull

alma az égen – Nap ragyog
 belenéz Pirinyó s hunyorog:
 micsoda vihar volt tegnap itt!
 jég verte almákba érveit:

királynak Zivatar kit akar
 ki nevét zengi fenn égi kar
 kit hívott el a Nagy Avatar
 ki az kit fényből most kitakar

volt ebben valami sorsszerű
 valami nagyszerű egyszerű:
 jött a sors s talált – mert keresett
 kukacos almát mely leesett

így talált rád ott lenn Pirinyó
 nevedet harsogva Sors-Anyó:
 „lépj elő almában sunnyogó
 fekete koronás Herenyó!”

Nép Fia almából előlép
 hívja őt utónép előnép
 bárha ő dacol még ellenáll
 Jónásként sors ellen rúgkapál

„a romlott almának nincs leve!
 le vele a fáról le vele!
 meglátjuk bár tudjuk eleve:
 ki nevet a végén Ninive?”

szülessen törvény és rendelet
 hogy ami nincs helyén helyre tedd!
 szedd össze kárvallott kertedet
 jöjjön mi nem volt még: tette tette!”

fenn az ég ablaka kiderül:
 Sors fia középre penderül
 Pirinyó mint Világ-Ellenyőr –
 lomb csúcsán villanyőr toronyőr

ott áll az almák halmán
 harci indulót dallván –
 reszketés vesz erőt almafán
 földre lapul le a tulipán

elnémulnak a pipacsok
 vörös ingükben apacsok
 eperfa széllal nem csacsog
 lehorgad feketén a facsonk

eléri lassan a rettenet
 körben a szomszédos kertet
 szem guvad fog kocog szőr mered –
 ilyen az isteni szeretet!

Pirinyó Hernyó Henrik
 sereget toboroz: blitzkrieg!
 élni akarok – több teret!
 ide az almákat s kerteteket!

de míg almák közt csend uralg
 tízezer hernyó üdviválg –
 fültanú legyen rá ez a toll! –
 egy helyben menetel zakatol

„ez aztán legény a talpán! –
 aszongya bárkivel elbán
 innen és túl az Elbán” –
 reszket az alma ezt hallván!

más kertek hernyaja hadd nyafog
 Pirinyó mindenkit hadra fog
 nem is ám magában kesereg
 mögötte már egész hadsereg

fortyogás köszönti kutykurutty
 pereputty hogy nekibátorodj
 tátja csöpp száját ezer poronty
 és a lé csordogál – kortyra korty

a miénk ez a kert – üsse kő!
 így döntött Zivatar Istennő –
 mostantól alma itt a hunyó
 elbújik benne sok pirinyó

Pirinyó Hernyó Henrik
 egészen pirinyót ugrik:
 aki hunyt aki nem – az enyém!
 elnyeli hullámzó televény

én küldtettem e földre le:
 kárba ne menjen az almalé
 lehullott égitest – almatest
 nyerje el a jogos büntetést

[1. DALBETÉT]

IGRIC-ÉNEK

Pirinyó Hernyó Henrik
 emlegetik hát csuklik
 emlegetik hát
 halljuk a titkát:
 nem halljuk túl nagy a csend itt

Pirinyó Hernyó Henrik
 bajuszát kukacok pödrik
 állj de ki kacag ott?
 szivemen kocogott –
 almából lép elő Hedvig

Pirinyó Hernyó Hedvig
 kedvében járnak keddig
 ámde már szerdán
 vérvörös párnán
 kis fejét Henriknek küldik

Pirinyó Hernyó Henrik
 hej ha lovára felugrik
 almalovára
 szíve szavára
 vágat az úton – porzik

hírlík közeleg Henrik
 ámde a hírt most törlik
 volt-nincs hol lehet?
 hol kapott ihletet?
 nyögnek alatta a serblik

Pirinyó Hernyó Henrik
 gondolatok nem gyötrik
 tömlő hurkabél
 megtöltik addig él –
 annyit se mond hogy „Mehr licht!”

millió Hernyó Henrik
 ezt a világot őrlik
 őrlik-eltörlik
 a helyén gödörlik
 hengeredik göndörlik

hullik az alma múlik
 múlása alig hallik
 hullik nem hullik
 minden elmúlik
 úgy bizony Pirinyó Henrik!

Pirinyó Hernyó Henrik
 odalenn orlik porlik
 alma elgurul –
 ott lenn már nem úr
 szesza sefoga Henrik

UTÓÉNEK

kukacos minden éden
 valaki mindben él benn
 él benn s kikacag:
 kinn élni de vacak
 élj inkább alma levében!

kukacos minden éden
 ámdé az ég bödönében
 se alma se kukac –
 mert ahol kilyukadsz
 fény eszik fényt a fényben

5

Pirinyó Hernyó Henrik
 almakirály százhetedik
 két csutka címerén úgy ragyog
 lennének mintha vert aranyok

egekből alászállt rendszerét
 ketrecben őrzik hű gerlicék –
 ki bíbor almában született
 őrzí azt szuronyos szeretet

felnyílik családi sír fala
 kétfarkú zászlók hű sorfala –
 új élet kezdődik hej ma itt
 leváltva ama rossz hajdanit

nem kell ehhez most már seperc
 kertedből aki rossz kiseperc
 dacosan tekeredsz kunkorodsz
 nem kérdés népednek jut-e konc

lobognak kétfarkú zászlai
 horgokon kukacok ezrei –
 három szó Pirinyó címerén:
 én-meg-én! én-meg-én! én-meg-én!

hullámozó tömlő tekereg
 gilisztákból egész díszmenet
 amin átmennek tiszta lesz –
 tiszta ész tiszta frász tiszta szesz!

legelől rabszíjon kukacok
 láttukra szív elhűl fog vacog
 jobbranézz-balranézz-hátrararc! –
 hernyózik feketén a kohorc

énekli tetteit hű dalárd'
 kiválva belőle őszi bárd:
 „kimondom akkor is hogyha most
 lángba vetsz: te vagy a legnagyobb!”

annyi az ellenség mint a nyű!

nyüzsög már tőlük az avenyű!

nyű-ország! nyű-világ! – sunnyogók!

„van jogunk!” – már csak volt vinnyogók!

annyi van – nyűveknek mennyi jár!

kényetek népünk nem nyűvi már!

tűnj innen Nyű-király! művedet!

vidd innen nyűvedett népedet!

[2. DALBETÉT]

Ó JAJ MENNYI BAJ VAN

ó jaj mennyi baj van

ó mennyi baj van itt

baj van itt

mennyi baj van itt

ó jaj mennyi baj van

sorolni hajnalig

hajnalig

tudnám hajnalig

mennyi baj van

mennyi baj van

államban

amióta amióta

nálam van

állam bújja gondja

nyomja a vállaim

vállaim

a vállapjaim

elfogyott az elfogyott a

fűrészpor

van helyette nincs helyette

csak foszfor

ó jaj mennyi karvaly

lopkodja fűrtjeit

fűrtjeit

tőkém fűrtjeit

ó jaj mennyi tolvaj

feni rám csőreit

karmait

csőrét s karmait

el a csőrrel
a karmokkal
országától
mert különben
olyat kaptok
elszálltok

orromról a paplan
lecsúszott már megint
már megint
lecsúszott megint

eltörött-a z'eltörött-a
cintányér
eltörött- a z'eltörött-a
nagytányér

búbaj kőrobajban
semmit nem hallani
hallani
s es'se hallani

eltörött a' zeltörött
az arctányér
eltörött a' zeltörött
a fejtányér

gondolj néha énrám
gondold hogy nem vagyok
nem vagyok
én akkor vagyok

ördögadta csindaratta
táncot jársz
tántorogva fintorogva
mint csontváz

hívjátok ha baj van
hívjátok jó Ui-t
jó Ui-t
Pirinyó Ui-t

rettenetre rettenet jön
nem játék
tettre tett jön
gyűlölet jön
szójáték

ó jaj mennyi baj van
ó mennyi baj van itt
baj van itt
mennyi baj van itt
régmúlt rág az újban
kirágja érveit
érveit
népet meghülyit

múlt te pudvás
nem marad más
jöjj fajtárs!
kezdődjék hát
szellemirtás
szertartás!

semmit nem tanultunk
múltunk a holtaké
holtaké
rég elmúltaké
ők nézik lehulltunk
nem tudni éltek-é
haltak-é
vagy most élnek-é

kishalálom nagyhalálom
nem bánom
egyhalálom százhalálom
annál jobb

ta-rá-rá-ri-bum-bum
ta-rá-ri bumbia-
bumbia
lép a nép fia
ta-rá-rá-ri humbug
ezt kell hát látnia
látnia:
mind halálfia

kishalálom nagyhalálom
nem bánom
egyhalálom százhalálom
bal-láb-jobb

ta-rá-rá-ri-bum-bum
ta-rá-ri bumbia-
bumbia
jónak nincs baja!
ta-rá-rá-ri-bum-bum
ta-rá-ri bumbia-
lét bim-baja!

6

Pirinyó Hernyó Henrik
almakirály százhetedik
fanfár köszönti – taram-taram –
ahová hívják ő ott terem

kórusban éneklük pindurik:
Henrik itt Henrik ott Henrik itt!
Henrikkel a világ bételik
minden lény utolsó tételig

alszik még a hernyók tábora –
tegnapi győzelem mámora –
csak Henrik dolgozik ily korán:
„nem hullik le tőle koronánk!”

egy alma két alma – legyen száz!
Pirinyó Henriknek semmi az
levélbe rágcsálja az ukázt –
nem ismer tréfát se visszakozz-t

recére recét rág fogazat
az élen haladva ő az ott! –
egyedül vezérel robotol
ami zöld ő mindent letarol

Mában rág járatra járatot
visszarág időbe Tegnapot
aki nem vele van nincs is itt –
a Mából – almából kiesik

üdvöz légy napkirály – kiskirály!
hernyók közt has-király! számuráj!
téged hív esdeklőn ez a táj:
ellopott almákért bosszút állj!

orrát most kidugja: hol van is?
almában vagy fenn a holdban is?
mindegy hol – a létben benne áll
mint lében áll benne a kanál

ágra ág – lombra lomb – bűnre bűn –
épül az almafán dísztribün
fényvitéz vigyorog fény-Übűn
nem ő kiált csak a föld dübög!

föltünik tribünön – végre hát! –
lenn a nép éneklő szív dalát
tapsával élteti Ős-Papát
kit lopni nem lát ha lopni lát

büszkén néz le hű népére ő
messzi földön híres népverő
füttjént csak nékiek nem pöröl
s a jónép őhöz töpörül

igaz hogy nagydobrá nem verik
de ezt a füttögést rettegik
átnyújtják néki a jogarat –
szárazon szem itt ma nem marad

új jelszót harsog a díszmenet
dísztribün alatt most elmenet:
„lesz neked ellenség jaj neked
bántod ha Pirinyó Henriket!

mivelünk gyűlik meg majd bajod
husánggal gyógyítjuk agybajod!
hagyjuk a krokodilkönnyeket!
jaj annak ki minket fenyeget!”

pusztuljon ancien! a regime!
megdönti hű népem alkalmasint –
nép lesz itt osztatlan a király
nem lesz már ennek több akadály

lerontja a falat a vezér
épült mely népe és ő közé
ő lesz a népe is – ő e nép! –
áldozza föl magát a közér

almákat értetek rágja itt –
nem érdeklik őt a jajaik
hű népe helyzetén így javít
közös vér kötelez s ősi hit

irinyó-pirinyó lesz a nép
amikor őbenne trónra lép
véget ér – szemhunyas! – elnyomás
ez lesz az utolsó felvonyás

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

„Bimbólikasztó Henrik! –
így nyikorognak a verklik
Pirinyó Almaormányos!” –
énekli az egész város

[3. DALBETÉT]

HERNYÓ HÁLAÉNEKE

Ad notam:

„Ki-csi vagyok én...”

hernyó vagyok én
sede vagyok én
sede vagyok mint a nagyok
a föld kerekén

girnyó vagyok én
majd megnyövök én
itt bemegyek ott kijövök
világ könyökén

hálás vagyok én
málhás vagyok én
e hálával felmálházva
összefűrlak én

sej haj Pirinyó
Henrik a hunyó
úgy elbujok az almában
mint egy herenyó

hernyó vagyok én
lárva vagyok én
esztendőre vagy kettőre
látsz majd lepkéként

7

Pirinyó Hernyó Henrik
trónjáról – ejnye! – leugrik
meg van hatódva könnyekig:
soha nem volt még ennyink!

íme hát hullt almák halma
Pirinyó árny-birodalma –
ennél jobb sorsot ne remélj! –
nőttön-nő a lila terebély

látva az almák halmát
szólnia kell: „hát almák –
eljöttem! itt vagyok! tessék!
nehogy bajotok essék!

ütött az óra – rajta
vallja be ki milyen fajta! –
orrokát nézeget huzogat –
kivetjük kertünkől azokat”

ámul az almák népe
ifja-örege-szépe:
„egy a mi fajtánk Henrik
alma az alma – nem tök!”

de akkor szó torkán megakad
amit lát nem talál szavakat
szó híján felugat felüvölt
mint mikor vészt jelez hajókürt:

„hol van a legszebb almám?
álomszép alma-Helénám?
sok alma van ugyan ideleenn
de csak egy de csak egy szerelem!”

ó jaj véged van Trója! –
Pirinyó tróntermét rója
föl-alá jár-kel tekereg –
többé már a világ nem kerek!

léalma leszel még ma
szépséges Alma-Heléna! –
megkerülsz élve vagy halva! –
hullámszik hő keble halma

Érisz almája – antik
kis aranyalma – romantique
keblek almája ringó
gömb-alma éjben szorongó

Pirinyó Hernyó Henrik
almák halmára ugrik
csupa hűséges alma mind
(habár az egyik mandarin)

éljen a vezér-fővezér!
szeressük őt de ne ezér' –
almából-almába ő vezet
nyomában lépkedni élvezet

elég a káoszból – rend kell itt! –
verdiktjét új verklik tekerik
éneklik a rendek s a karok
kenetlen torkokból nyikorog

[4. DALBETÉT]

PIRINYÓ ÉNEK A FÖLD-ALMÁRÓL

Ad notam:

Gubi okajannije...

tátog-tátog-tátogtam
látva a fátokon áto-ok van
minden ágon a bűn almája
átok lesz majd szátokban

tá-ti-tá-ti tátogtam
almá-át láttam a száto-okban
almát láttam az én almámat
körbeharapva cik-cakokban

láttam én már egyet s más
láttam: a vilá-ág küzdő-ő-pást
üttem-vágtam megküzdöttem
a magamét már kispajtás

láttam én már egyet s más
almába' kukacot olda-alvást
érik az alma az országalma
fogakon kívül nem kap más

rágtam én már egyet s más
nézd tele lyukkal az almapalást
mennyi csillag az ég kupoláján
sok kicsi lyukból fény les ránk

túl az Óperencián
hol a-az ég mé-ég encián
megoldani a z'almakérdést
ültünk konferencián

kérdés kérdés átkozott
mennyi vizályt nekünk már okozott
rágtuk-rágtuk a kérdést rágtuk
míg csukává változott

véget ér a színdarab
nem marad alma csak egy da-a-rab
szél ha lerázza a sors gurigázza
ámde a torkon megakad

láttam én már egyet-mást
láttam a láttam a nagy haladást
íme lerágva a földgömb-alma
csutka csupán – még pár harapás

nem kell alma nem kell más
ó csak a fényből e kortyi-intás
minden alma de minden hernyó
testvér lészen nem rabtárs!

láttam én már kintornást
tücsköt-bogara-at kunkorodást
játszik a lombban a szél hárfáin
tótágast áll – félnótás!

8

Pirinyó Hernyó Henrik –
szónokol és a szó ömlik:
„minden ami szép ami jó
megmondtam: irinyó-pirinyó!

girnyó a hernyó? girnyó!
girnyó mert neki így jó –
ámde csatában torony ő
szavával mindenkit leverő

nézz csak a holdra: mily parány!
kicsi a csillag is mindahány!
 eget és földet – nem talány
ez tartja oszlopként: az arány!

mindenben csak a kicsi szép:
kicsi fej kicsi láb kicsi kéz
elfajult korcs minden óriás
(szentek közt nincs is glóriás!)

nézd csak e kígyót – körtorony!
de ledől s helyén kinő a gyom!
itt volt nem itt volt hova lett?
faggatják a lapulevelet

kígyóról azt hiszik: hatalom –
hernyóhoz képest? buta lom!
szóval éppolyan amilyen
emberhez képest a majom!

méret nem erény aranyom –
nagyra nagyobb jön és lenyom
én meg állok csak mint cövek –
nincs ki lebírna pöcköket!”

bólogat helyesel zúg a nép:
Pirinyó ma megint jól beszélt!
bölcs vagy ó Henrik ó Pirinyó
te legyél közöttünk a hunyó!

egy csak egy aki nem helyesel
Henrikkel újat húz felesel
kákán ki a csomót keresi
annyit se mondvá hogy: *horosó!*

egyre csak kritizál fanyalog:
így meg úgy talpat hogy nem nyalok
hernyótalp? ki látott még olyat?
kinek nincs – talpat az hogy nyalat?

de akkor Egy-csak-egy szóra kél
csörömpöl az a szó nem zenél
úgy hat mint vad lárma – üzemé
lázálom különös rezümé:

„Pirinyó Hernyó Henrik
nem nőnek a fák éjig!
ha eget verdes is korona
letarolja tüzes borona!”

9

almában késsel ha kutakodsz
két szép kukacra akadsz ott:
Kac-Kac Hercege Főkukac
Kuc-Kuc őgrófja excellenc’

mit óhajt kéhem! – szól a gróf
hallatlan kéhem! – s mint a sróf
eltűnnek almában – svédcsavar! –
mint kinek odabenn kincse van

bentről csak hersegés-harsogás
berregés mélyfurás orrfújás –
a bársony palást csak entourage –
riadtan rebben fel egy darázs

Kac-Kac hercege felkacag:
tizenkét alma – egy tucat!
Kuc-Kuc őgrófja felnevet:
adjunk hát egyiknek most nevet!

bármit is hozol fel ellene
jó Kac-Kac ezt tudnod illene:
a legszebb alma hull le ma
hullását hallani: Helena

Kac-Kac hercege – Ős-Kecec
ez a perc amikor megmeredsz
kínodban úgy maradsz kunkorodsz
mámortól bíbor arc Ámor-arc

látványa fejbe vág szívbe metsz
nézed és közben majd meggebedsz
de ebből nem ihatsz nem ehetsz
nincs mód hogy álmába belopódz

Kac-Kac hercege – takonypóc!
Kuc-Kuc őgrófja – martalóc!
„ne sokat kapálózz-rugdálózz!”
késüket fenik rá két kalóz

de akkor színre lép Pirinyó
lepkeként félelmes szárnya nő
úgy támad ellenük *egyedül* –
aki hunyt aki nem – menekül

hőstettét éneklik igricek:
„végetek van most két kibicek!”
ugrálnak kifele a skacok
őgrófok hercegek s kukacok

10

Henrik csöpp szemébe könny szökik:
látja már: ezek is valakik –
ahogy ott magában tornyosul
keserű sorsán haj elbusul:

„ami van meddig van s mi végre
ha kerül lapátra elvégre?
miért kell a lombot lerágni
ha jöhet vegyszer vagy akármí?

mindenek atyja ó háború!
jöjj hát te csattogó fogsorú!
pusztuljon aki hunyt aki nem
nem álom a halál – szerelem!”

végignéz hűséges hernyain
amitől lelkében szárnya nő –
hernyóra hernyózik fránya rím:
Pirinyó árnyának árnya ő

Pirinyó Hernyó Henrik

pontfeje égre komorlik

mint minaret ha oromlik –

mért pont őt? – kérdezi váltig

Pirinyó Hernyó Henrik

dűhiben plafonig ugrik

szétnéz fön: „jó plafon szép plafon”

mint akit e látvány üt pofon:

mért pont őt bántják? mért pont?

aki az almákért vért ont?

őt aki eljött s itt van –

hernyózik értünk mint tank?

mért pont őt? – kérdezi újra –

mivel ad okot a bajra?

mért nehezül ez a súly rá?

mért üvölt mindenki – hajrá!

türelme fonala pattan

odacsap ezen a ponton

odacsap hova köll menten –

félelmetes e pöttöm!

odacsap és tovatűnik

almába visszairamlík

várja őt sok ezer fűrt lik

elmébe visszatüremlik

Pirinyó – szól a Kert – tűrj még!

bőrödbe egy kicsit férj még!

várj míg az ég titkos zárjele

a vitát fentről nem zárja le

hadd higgyék álmatag kukacok

ősi vér benned már nem buzog

e jelek nékik csak rébuszok

lét almájában légypiszok

Te tudod egyedül Te tudod

mire jók égen a csillagok

mért fityeg e sok jel odafenn

titkát csak neked libbenti fel

sok van égen s földön rovas

bevésvé vérvarázs dögrovas

berakás mint pete-lerakás

csillagképekbe szótt pusztulás

ha feljő e baljós alakzat

megindul támadás falanx-had

akkor majd szív megáll fog kocog

iszkolnak kertedből kukacok

akkor jön el tettek ideje

fűjja majd kinek van tüdeje

fűjja mint mandalát – indulód

láb alá hej a csördöngölőt

kukac-ész pici ész szétoszol

hőkölve-hátrálva araszol

nyomában almaszomj bosszúszomj

messzire harsogó nótaszó

éltetik Pirinyót s Helenát

ki a kísértésnek ellenállt

fel neki már nem róják

a vacak kukacos Tróját

de ez még a jövő – messze van

most csak a kardfogú bosszú van

a harag pohara kiborul:

indul a Nagy Hernyó Háború

[5. DALBETÉT]

FEKETE HERNYÓK GÁRDAINDULÓJA

ádáz haragra ha gerjed szivünk

hernyóhad mindenén átgázol

ránk néz az ég és az is megkövül

árad az armada hurrá-ázól:

taram-taram

hernyó-roham

uram iram

szurony-roham

vágtázva száguld a vad légio

elméken almákon átszáguld

elnézi álmában a földgolyó

kiknek is szolgál ma házául

kukac-sereg

nyüzsög-zsízseg

hernyóvér hej

hej felpezseg

megy megy előre a hernyósereg

hersegve-harsogva rágcslálva

fogy a levél fogy a zöld erezet

elfogy az almafa lombsátra

az ég az ég

kirágva rég

zörgő gubó

borul fölénk

megvetve lábát úgy áll mint cövek

gárda tapodtat se hátrálhat

kétség megingás - pici kukacok

szívükbe' percig se furkálnak

hernyó erő

világverő

gírnyó erő

nyerő nyerő

pökhendi népség vacak kukacok

hullik a férgese százszámra

egymaga Henrik levág tucatot

dőlnek mint fűszál a fűszálra

a kukacok

a kukacok

szíve vacog

foga kocog

mindenki Egy-ért Egy mindenkiért

harsog a gárda-dalá-árda

harsog habár senki semmit nem ért -

mindennek megvan az á-ára!

bömbölni jó

tombolni jó

rombolni jó

hej bombajó!

Henrik ha Henrik ha hernyólován

hernyólován deha elvágat

össze csinálja magát a halál

hátán akárki most fát vághat

döccen a dac:

kukac maradsz

akárhogy is

ugatsz kukac

mennek a rosszak és jönnek a jók

minden helyére kerül végül

mankón a jog többé nem támo lyog

bűnre lesújt de ki nem békül

baram-baram

hernyó-roham

baram-baram

vége tek van!

annyira mennyire minden halad
megy az idő na de hány óra?
hol van a hó ami volt még tavaly?
lép rá a végzet a hernyóra
hatalmas talp
hatalmas talp
alatt halad
de mit se hall

látod-na-látod-na-látod haver
látod a varjút az á-ágon
koppan fagyottan s már földön hever
minden elmúlik e vi-lágon
csak Irinyó
csak Pirinyó
nem múlik el
nem nem soha

csak Irinyó
csak Pirinyó
nem múlik el
nem-nem-soha!

12

Hernyóföld királya Pirinyó
címerén pirinyó arany-orr –
Kukacland császára Rút Erik
almái hát bizony pindurik

egyik él lomboknak levelén
másik él almáknak a levén
egyiknek az a jó – lomb ha dús
másiknak nem kell csak almahús

.....

Pirinyó Hernyó Henrik
fejében haditerv ködlik
körkörös védelem s támadás
vonulás amíg nincs javulás

lombok közt alszik el sátrában
álmában egyszer csak lármát hall
őszereg jós hörög – bálványhang:
„győzni fogsz! – látom de halványan”

jaj annak akire ébred
felugrik s felüvölt: „térdre eb!”
nincs nála alvó éberebb
őrizzék álmát bár véredek

viesszahull álmába s szónokol
szószékre ugrik fel hogyha kell
de legszebb szószék a lombtető
onnan már minden szó érthető:

„országunk almáját rágja nyű!
a nyűnek nem számít mit is nyű:
az almát nyűvi-e a jogart –
trónra tart! – állítsd meg a cudart!

Nyugatról rágja ki Rém-Erik
Keletről szörny-király Frederik
Északról is foguk ránk fenik
áradnak Délről rút seregeik!”

megindul Rém-Erik Vég-Erik
röhögve vágtazik Frederik:
„álomszép Helena hol lakik?
miénk lesz ha szakad ha törik!”

felhúzzák az ostromlétrákat
döntve a kerekded almának
úgy áll ott miként ha vár állna
vagyalma: kukacok vágyalma

Pirinyó Hernyó Henrik
két kukac közt vergődik:
egy almám-életem nem adom
át nem jut kukac a faladon

kikukkant távcsövön figyeli
a hadak mozgását ügyeli
nem látják – takarja sűrű lomb –
egymásnak ront a négy hatalom

Rém-Erik már bőszen kaszabol
Frederik nyiszittel-maszatol
de akkor mint porból fergeteg
támad hű hernyókból hadsereg

„nyavalyás nyűvek most végetek!
türelmem pohara ím betelt!
ha almám nyűvitek szépemet
bánja majd fejetek szétmenet!”

forгатja kis fejét Rém-Erik:
„honnan jön ez a hang Frederik?”
de hipp-hopp Pirinyó ott terem
és kigyúl bennük az értelem

áll hernyó áll mint a sziklakő
áll amíg homlokán ökle nő
parányi öklök – de mekkorák!
nekik ront rémeknek mint a rák

„végy vissza arcodból Őskukac!
nem tesz jót neked ha nagy az arc!
tovább ne akaródz-vakaródz!
kertemből jobb lesz ha takarodsz!”

13

az éghez intéz Henrik fohászt –
potyogó almákra hozva frászt –
de van itt alma egy másik is
égi test még ha csak fából is

égből jött alma az – nem lehullt
kukacok kertjébe átgurult
istenek alkotta alma-mű
a többi almánál gömbölyűbb

kukacok bámulják: mi a szös? –
fűlük rátapasztják: mi neszez?
ha tudnák szegények hogy mi ez –
mit eszelt ki ravasz Ulysses!

mert ama golyóbis-almában
száz hernyó kucorog álmában
foguk közt dárdafű kardvirág
száz hernyó gurnyadva jelre vár

ahogy vár kiskés a nagykésre
úgy várnak ők a nagy evésre –
kürt harsan s megnyílik golyóbis:
kukacok nem látják – de jobb is!

támad a haj zsivaj
elmebaj lábdobaj hangrobaj
megnyílik almatest – rajta rés
s kiárad hernyóhad üstöllést

ki addig odabenn kuporgott
almatest kinek csak burok volt
most mind e rés körül tömörül
tolakszik lüktet száz tömlő-űr

hangtalan kikúsznak leászhatnak
támadnak hangtalan hurráznak
meglepve kukacok táborát:
„barátként jöttünk sok nem-barát!

mint barát vágjuk el nyakatok
életet többé ne unjatok
ne legyen kukacnak kínja több –
törölni jöttünk le könnyeik!”

Rém-Erik Frederik térdre rogy
”kegyelem!” – vinnyog ott a két trotty
„nem úgy gondoltuk bicsibocs!
nem kés ez kezünkben – gémkapocs!”

Rém-Erik ebura Frederik
jaj mit is akartak feledik –
mindketten jól vannak köszönik:
„almát kérsz Pirinyó? nesze mind!”

Pirinyó almába belenyúl
két kukac közt csak úgy hanyagul:
„majd mindjárt nem lesztek olyan jól!
kezdődjék carmagnol! grand guignol!”

nekiáll aprít és darabol:
„hulljon a férgese!” – s ime hull
eperfa bólogat: „alakul –
most e sok kutyafitty meglakol!”

elalél Helena almamód
nézése nem volt még álmodóbb
s mire az éj leple leborul
a kertben Pirinyó már az úr

14

megadják maguk a kohorcok
lehullnak a láncok koloncok
kukacok többé nem dacolnak
hernyó lesz belőlük maholnap

véget ért hát a harc – hátra arc!
jöjjön most mit kivetsz: hadisarc!
gurulnak almák mint aranyok
béke is galambként betotyog

íme hát túl vagyunk a csatán
csak Most van – nincs Előtt nincs Után
ez a Most az a Most: Itt és Most
who is who? – válik el hamarost

présidő: vasidő: vásra vas
e vasba szerelmes Henrik is
ami volt hej mindent töröl most
türelmes hatalmas – Uralmas!

kukacnép tekereg s esdve esd:
„Pirinyó fejünket ne veted!
de hiszen így is már jaj nekünk –
egészből több van mint elegünk!”

diadalszekerén ha behajt
Henrikről zeng a nép hősi dalt –
de ha nem akkor csak késik ő
tudja nincs helyette másik ó!

jönni kell és ha kell jönve jön
megvetve sok lábát egy helyen
jobb ha nem áskálódsz itt te se –
jöjj Henrik! vesztesek győztese!

[6. DALBETÉT]

IGRIC-ÉNEK

Pirinyó Hernyó Henrik
árnya a falakon szörnylik
almamagánya
bús rakomá-ánya
nyögve hatol el e tényig

Pirinyó Hernyó Henrik
emléke gyorsan iramlik:
rémlik termete
harmatvér permete
s orra helyén az a két lik

Pirinyó Hernyó Henrik
igrice csak neki játszik
játszik nem játszik
úgyis mind pojácák
messzire mindről látszik

Pirinyó Hernyó Henrik
ugratják és ő ugrik:
„te ugratsz igric!
nevetni te tanítsz!” –
torkodra forrasztom – jó vice!

Pirinyó Hernyó Henrik
almavirágra lépik:
„mi ez a förtelem?
alma itt nem terem!
gondoljuk szépen végig!”

Pirinyó Hernyó Henrik
almák hiába perlik
mert ami luk van
ő mindben ott van
almafa majd beledöglik

ugrik az alma ugrik
mintha dollárt lát tugrik
ugrik a Holdba
inkább mint karodba
Pirinyó Hernyó Henrik!

pirinyó hernyó ormány
csöpp fej oromlik a tornyán
kikukkant körbenéz
megnyugszik: semmi vész
s visszatüremlik e nyúlvány

ó mennyi pirinyó ormány
együtt hát az egész kormány
ormányuk lengedez
lankad az – enged ez
s nem fog a népen az ármány

hullik az alma hullik
valami közeleg sejlik
csőrével a rigó
elkap mint a rugó
Pirinyó Hernyó Henrik

lüktet a lukban lukként
miértünk lüktet önként
de a luk kilukad
ledőlnek a falak
s eltűnik a világ ekként

15

hol van az alma hol van?
minden határon túl van!
ott hol az alma nem-alma
s véget ér elme hatalma

hol semmi mindennek látszhat
szabadság rabszolgaláncnak
látszattal játszik új látszat –
világot át- meg átszab

Pirinyó Hernyó Henrik
másfajta almára vágyik
nem Newton almája kell neki
valami fennköltebb: szellemi!

végidők almája ring – *apple!* –
szívében ez a szó kerepel
valóság helyett a virtuel
hol mindent kép lep el mint lepel
ahol nincs akadály nincs szabály
a világ egyetlen apple-pie
egyetlen nagy *süti* – képre kép
fölötte röpködő szelfikék

képernyőn valóság meg nem áll
szétfoszlik gomolyog szimulál
valaki helyett épp szalutál
csontváza eltűnő sziluett

én-kukac én-vírus tekereg
én-nyúlvány képernyőn didereg
kamera mindenkit ledarál
celebek tipegnek: lepke-bál

ne fejtsd meg ne töröld karantén-
ba kerül minden nem akart én
ott már majd hadd őrzöng kurjongat
nem hallja senki e foglyokat

.....

Pirinyó Hernyó Henrik
minden parancsát – törlik!
volt vírus – nincs vírus – csend van itt
vírusként valahol ő lapít

almáim édes fájlját
iszonyú kukacok rágiák
iszonyú férgek fúrják
átjárják mint a fúriák

támad a féreg a vírus
keresi az egész város
tekereg baltás gyilkos
hej minden fájlnak jaj most!

elég egy kukacos mondat
és a gép riadót kongat –
hej ha kirágja a féreg
fájlmot – elfog a méreg

messzi egy másik térben
mappák almászívében
huppan a titkos ügynök
vesztére robotagynak:

„riadó-riadó-bing-bang!
elfogták-megfogták – itt van!”
szól monoton a robothang:
„a rendszer darabokban!”

„felvetik elvetik: tik-tak!
titkos iratok – köptek!
ki köpött mi köpött? – iktat
aki nem lebukik – s buktat

terhelő adatok – tak-tak!
valakik-tak! behatoltak
titkok után kutakodtak
lopni idelopakodtak

üresek a tokok – tak-tak!
irodakukacok voltak!
egy ott fülön is fogtak
vádjaik okafogyottak!”

Pirinyó Hernyó Henrik
„hol van az őrség?” – ordít
vérüket akarom – *vér-net!*
töröljék ezeket onnét!

Pirinyó Hernyó Henrik
„elfogni!” – szól a verdikt
„hisz nem is kukac ez – hernyó!”
de akkor kihuny az ernyő

.....
jön a net – dühöngő óceán
megtorpan mert ez itt szóhatár:
éjszaka koppan mint nappalom

én nézek rád minden honlapon

vírus jön – Nílusban krokodil
törli a tartományt mint radír

volt-nincs vers: hernyós vers kukacos

üres hely hová kilyukadsz most

üresek magházak tárházak

almák is hiába lármáznak

nincs könyvtár enyémnél üresebb

nincs nálam áttetszőbb üvegzebe

a költő néz és csak programoz

vírusként programot rohamoz

felfeslik véresen vers husa:

költő lám költőnek vírusa

EPILÓGUS

Pirinyó Hernyó Henrik
ennyink van csupán – ennyink!

de nekünk Ő a minden

konok szívünkben itt benn

ő szövi elménk s álmunk –

utcákon már nem hálunk!

alsunk csak édenkertben

fákra tekeredetten

ő gondoskodik rólunk

megvédi tőlünk ólunk

elhalmoz füvel-fával

azt rágjuk teli pofával

így élünk: letarolt kertben –

országos járókeretben!

hernyóznak-csúszunk-másznak

de nincs is isiásznak!

jól az eszükbe vessék:

zsarnokság – fél egészség!

kérdik: és aki nem fél?

aki nem fél – ellenfél!

ki nem alkuszik – mászik

védett kertünkbe kúszik

szétszórva ártó mérgét

lerágva a fák kérget

hullik ránk permet harmat

de mi nem leszünk gyarmat!

károghat kintről varnyú –

édes az alma nem savanyú!

százlábú tömlőtest a tömeg –
műrekek tésztaként megremeg:
utcákba-tepsikbe ömlik át
így öltve új formát s formulát

liszt szítál tésztára – tisztelet! –
tisztelő lisztjével hintve meg
ész megáll: hasztalan – esztelen
ami a veszte volt – veszte lett!

mennyi szó! mennyi vágy! mennyi kert!
mennyi rím sor végén kitekert!
vonaglik-tekereg hazatér –
kezdetben volt a kert de miért?

[7. DALBETÉT]

HERNYÓ HENRIK A CSATÁBAN

Hernyó Henrik a csatában
Hernyó Henrik a csatában
Hernyó Henrik a csatában
elesett egy fűszálban

arra ment egy almaárus
arra ment egy almaárus
arra ment egy almaárus
és szívébe bicskát szúrt

Hernyó Henrik testét kukacok eszik
fűrészfogaikkal kukacok eszik
fűrész-caka-caka kukacok eszik
és az egyik felkiált:

ora ora et labora
körbejár a toronyóra
s nem mutat már virradóra
semmi nyom e hernyóra

akkor bújik szépen mindenki elő
akkor csúszik-mászik mindenki elő
ugrál hegyén-hátán mindenki elő
és a kórus így kiált:

alma alma alma alma
kukacoknak lakodalma
itt lesz neki nyugalma
legalábbis álmába'

szépen szól a halleluja
glóri-glóri mindig újra
énekli ki meg nem unja
de ezt ő már nem hallja

ALMA-ANARCHISTA DAL

Ad notam:

„Цыпленок жареный,
Цыпленок пареный –
Цыпленки тоже хотят жить!”¹⁴

1

az alma hullik
az almát leverik
az alma ezt nem szereti
fa ága hajlik
vihar morajlik –
visszakerülhet nem hiszi

Pirinyó fővezér
Henrik hernyóvezér
Nap tűz fejére koronát
fénylő aranyfűzér
szeretjük nem ezér’
és menekül ki merre lát

kardélre hányva
alma ahány van
leverve ármány s felkelés
ott fekszik árván
kukacra várván
ez az ő dolga s nem kevés

¹⁴ Az orosz polgárháború idején született anarchista dalt Posztpetófi Sándor a Szibériába száműzött orosz anarchistáktól hallhatta. Utóbb Pogogyin *Arisztokraták* című, 1937 és 1956 között betiltott komédiájában is megszólal. Magyarul „A csirkét főzik, a csirkét megeszik...” szövegváltozatban ismert.

az országalma
ölébe hull ma
ölébe hull a hatalom
hozzá gurul ma
az összes alma
kifűrva minden oldalon

az alma ingatag
vigyázz a fák alatt –
fedjre eshet bármikor!
mert esni még szabad
Newton kinyújtalak
ha szád sokáig járni fog!

hej alma almafa
eljön a nép fia
övé már minden hatalom –
nem holmi pária
bimbót kell rágnia
helyeslőn bólingat a lomb

ám ennek ára van
bár még sokára van
mikor majd elszámolni kell
azzal ki mit csinált
levelet rágicsált
miközben a porban hevert

hej alma almafa
hozzá ne nyúlj soha
az almában halált eszel
fajtdadra bünt hozol
hernyóvá változol
ki egyfolytában énekel:

a csirkét bontják
 a csirkét grillezik
 még a boldog csirkéket is!
 a csirkét gyártják
 gyárakból ontják
 előállítják mint ezt itt

a csirkét őrzik
 a csirkét kérdezik:
 van-e pecsétes irata?
 arról faggatják
 nyárson forgatják
 határt átlépni hol akart?

a csirkét főzik
 a csirkét győzködik
 csirkének nincs akarata
 elkapták egyszer őt
 fej nélkül verdesőt
 kérdezték: van-e irata?

az ám irat sehol
 intenek: „horoso”
 akkor ide a manival
 csörgését hallani
 még sincs sehol mani
 ide hát azzal ami van!

semmi sincs – hogy lehet?
 add hát az életed!
 elvágni jöttünk fonálát
 mint késél vág nyakat
 éjt naptól alkonyat
 jó lesz neked majd odaát!

sem ide sem oda
 minden párt kaloda –
 nem vettem részt én semmiben!
 szolgáltam hogyha kell
 csirkének élni kell
 a többi meg nem érdekel

nem vagyok jobbikos
 nem vagyok újbalos
 nem vagyok népi komisszár
 kiscsibe hatnapos
 akire rátapos
 csizmájával száz gyászhuszár

én semmit nem tudok
 semmit nem akarok
 húzom tovább e rabigát
 nem kérek csak magot
 nem sírok csipogok
 nem eszem pezsgős osztrigát

a csirke kaparász
 a csirke dudorász
 földből hernyókat kikapar
 hernyót hideg kiráz
 vagy ez csak lámpaláz
 a végső csend előtti zaj

hajnal jön ércakas
 csikorog harcias
 halottnak feltámadni kell!
 új élet napja ez
 hernyóból lepke lesz
 függöny le hát s mindenki el!

TARTALOM

TARTALOM

- 5 *Talált Petőfi, avagy a lappangó korpusz*

BARGUZINI VERSEK

- 21 Előhang
22 Hej, te kislyány, kis Maruszja!
23 Kishazámban, Barguzinban
25 Cikáznak át
26 Ihajja és csuhajja
27 Szibériai variációk
29 Szibériai borbély
32 Vitéz László és a francos Brükszel
37 Szörnyű napok
41 Újrakezdés
43 Mi az élet értelme?
45 Bábuk ura
47 Fül-orr-gége
49 Idő múltán
50 Egyetértesz?
51 Fejedelmi többes
52 Nem érek rá
54 Hősi halott
55 Allegória (I)
58 Félprofilból
60 A közember monológja
62 Alkalmi vers a kapitalizmus állásáról
63 Hát azért az
64 Kánaán
65 Csak azt
66 Szoc-art
68 Allegória (II)
70 Énkormányom
72 Gyávák népe
73 Lóvátettek bevonulása
74 Allegória (III)
76 Egy vezér gyerekkora
78 Élünk s lábunk alatt
79 Csőcseléksírató

- 81 Koncentráljunk
83 Zúg az erdő
84 Ladi-ladi-ladilom
86 Verébkaszárnya
88 Veréb
89 Végtére is
90 Van időm rá
91 Ez a fiú
92 Tulajdonképpen
93 Gipszmadárdal
95 Zanzibár
97 Homo sacer
98 Dínomdánom pestis idején
100 Haute couture
102 Mi a haladás?
103 Bőségesen van időm
105 Blődli
106 Bevándorlók ellen
110 Ballada a kvótáról
113 Mennek mennek a pirézek
114 Vasfüggöny
115 Akarsz-e
117 Utolsó ítélet
119 Mit akartok
120 Népvézér
122 Lyukas zászló
123 Utolsó vers Barguzinból
124 Mintha
125 Jaj de furcsa
126 Utolsó allegória
127 Szól a kúvik már
129 Utóhang

MAGYARNÓTÁK

- 133 Sej, nem a Lét Háza
137 Az én babám
140 De szeretnék
142 Tébolydai dal
145 Turul-nóta
148 Hol a haza?
150 Kossuth Lajos Torinóban

- 153 PIRINYÓ HERNYÓ HENRIK (hősének)

X 255039

Szilágyi Ákos verseskötetei:

Az iskolamester zavarban van (1976)

Teremtmények (1979)

Fej és tudat (1985)

Gyönyörök kertje (1991)

Légzőgyakorlat kezdő haldoklók számára
(CD, 1995)

Szittyá-szótyár (1999)

Török imaszőnyeg (2003)

Cet ecetben (2003)

Kuszi-Muszi-Alamuszi (2004)

Két szép szék kell (2005)

Kakadudalok (2006)

Franci (2007)

Kisbab és a negyven rabló (2008)

Tegyük fel (2008)

Szokatlan ügy (2012)

Baglyok könyve (2013)

Ká és Bá (2016)

A szibériai Barguzinban élt és halt Posztpetőfi Sándor (1823–1956) teljes kéziratos hagyatéka – a lappangó korpusz – először jelenik meg hazájában a kéziratos felkutató Szilágyi Ákos gondozásában, és a Posztpetőfi-kérdést behatóan taglaló *Talált Petőfi* című kísérő tanulmányával. A kötet érdekessége, hogy tartalmazza Posztpetőfi Sándor eddig elveszettnek hitt, de nemrég egy szamarai családi ház szenespincéjéből előkerült hős-éneke, a *Pirinyó Hernyó Henrik* szövegét és dalbetéteit. A gyűjteményes kötet teljes négyórás hangzó anyaga meghallgatható a neten:

http://szilagyiakos.hu/hangzo_anyagok.html

2800 Ft

NORAN LIBRO
www.noranlibro.hu
kiado@noranlibro.hu
www.facebook.com/noranlibro